

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΕΤΟΣ Κ΄
ΤΕΥΧΟΣ 231—232
ΜΑΪΟΣ—ΙΟΥΝΙΟΣ 1920

ΑΘΗΝΑΙ

Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη, 22α

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

✽✽✽

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

✽✽✽

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ἔτησίᾳ δραχμαὶ 12.

ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ δραχμαὶ 2.

ΓΡΑΦΕΙΑ Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη ἀριθ. 22α

ΤΕΥΧΟΣ 231—232

ΜΑΪΟΣ — ΙΟΥΝΙΟΣ 1920

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὰ Ἰταλικά ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ (Συνεχεία). Μετάφρασις Σ. Λε-Βιάζη.

Ἀντίλαλοι, ὑπὸ Ἀλιέως.

Ἄγγελος Βλάχος.

Ἐσπέρα ὑπὸ Ἀγγέλου Βλάχου.

Ἡ πνευματικὴ κίνησις ἐν Εὐρώπῃ.

Σημειώσεις ἐνὸς μηνός, ὑπὸ Δάφνιδος

Σαῖν—Σάνς.

Τὰ Ἀθηναϊκά θέατρα ὑπὸ Κ.

Γράμματα καὶ Τέχναι. (Εἰκαστικά τεχναι.—
Συναυλίας—Σύμμικτα).

• Πρὸς τὸν «Ταχυδρόμον» Θεσσαλονίκης γράψαντα λίαν κολακευτικῶς περὶ τῆς «Πινακοθήκης» ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τῆς εἰς τὸ εἰκοστὸν ἔτος, ἐκφράζομεν θερμὰς εὐχαριστίας.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία ἐβράβευσε τὰ «Θηβαϊκά» τοῦ κ. Κεραμοπούλου, ὡς τὸ ἀριστον τὸν κατὰ τὴν τελευταίαν ἐξαετίαν δημοσιευθέντων ἀρχαιολογικῶν ἔργων.

—Παρά τὴν ἀρχαίαν Θίσβην τῆς Βοιωτίας ἀνευρέθη ὑπὸ χωρικῶν ψηφιδωτῶν ἀρχαίου κτιρίου μὲ σπουδαιότητας ἐπιγραφὰς καὶ διάφορα ἀνάγλυφα Ῥωμαϊκά.

—Ἐξηκολούθησαν καὶ ἐφέτος αἱ ἀπὸ ἐτῶν διενεργούμεναι ἐν Θάσῳ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς ἀρχ. σχολῆς ἀνασκαφαί. Ἦδη ἀπεκαλύφθη κολοσσαῖος ἀνδριάς, παριστῶν Κρισφόρον Ἐρμῆν ὕψους 3,50 μ. ἦτοι κατὰ τὸ ἡμῶν μέτρον ὑψηλότερος τοῦ ὑψίστου ἀγάλματος τοῦ ἡμετέρου Ἐθνικοῦ Μουσείου, καλουμένου «Ποσειδῶνος» τοῦ Σουνίου. Εἶναι ὡς ἐκεῖνος ἀρχαῖον ἀγαλμα, διατηρεῖται δ' ἀέριον ὅλος, ὅπερ σπουδαιότατον. Ἐν δὲ τῇ Ἀρχαίᾳ Ἀγορᾷ τῆς Θάσου ἀνεκαλύφθησαν πλεῖστα γλυπτά καὶ κεφαλαὶ τοῦ Ε' καὶ Δ' αἰῶνος π. Χ., ἐξ ὧν ἔν ἀντίγραφον τοῦ Πραξιτελείου Ἐρμού. Ἐπίσης ἤχθησαν εἰς φῶς πολυά-

ριθμοὶ ἐπιγραφαί, εἰς ναὸς, τὸ κυκλικὸν μνημεῖον τῶν αὐτοκρατόρων κλπ. Ἦδη ἐνεργοῦνται ἀνασκαφαί ἐν τῷ Θεάτρῳ. Ἀλλὰ καὶ ἐν Φιλίπποις, βορείως τῆς Καβάλλας, παρὰ τὸ Πράβι, ἐνήργησεν ἡ αὐτὴ Σχολὴ ἀνασκαφῆς, καθ' ἣς ἀπεκαλύφθη ἡ θέσις τῶν «Κρενίδων», ἀρχαίας ἀποικίας, καὶ μέγας τις ναὸς.

— Αἱ ὑπὸ τὸν κ. Γουέλ, διευθυντὴν τῆς ἀγγλικῆς σχολῆς, διενεργούμεναι ἀνασκαφαί ἐν Μυκῆναις ἀπέδωκαν πληθὺν ἀγγείων μυκηναϊκῶν καὶ προμυκηναϊκῶν λίαν σπουδαίων, προερχομένων δὲ τῶν πλείστον ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Μυκηναίων.

— Ἡ ἀρχαία πόλις Ὄστια ἐπίτειον τῆς ἀρχαίας Ρώμης διὰ τῶν τελευταίων συμπληρωματικῶν ἀνασκαφῶν ἤχθη εἰς φῶς ὡς εἶχε πρὸ 2000 ἐτῶν. Ἀπεκαλύφθησαν ἤδη τὰ εἰρηπία τοῦ μεγάλου ναοῦ τῆς Κυβέλης μετὰ τοῦ προστόου.

— Διενεργήθη διαγωνισμὸς πρὸς κατάληψιν τριῶν θέσεων ἐπιμελητῶν ἀρχαιοτήτων.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Ν. Δ. — Λιὰ τὴν ἀσθένειαν καὶ τὸν θάνατον τοῦ Γαβ. Δὲ Μωτασιᾶν ἔχει γράψῃ εἰδικὴν μελέτην ὁ Louis Thomas.

Μουσολογία. — Κατὰ τινα στατιστικὴν πέρσει ἐδόθησαν 38 συναυλίας. Κατὰ τὴν ἐφετεινὴν σαιζὸν (23 Σεπτ.—31 Μαΐου) ἐδόθησαν 142 συναυλίας, ἐκ τῶν ὁποίων 73 εἰς τὸ Δημοτικόν, 35 εἰς τὸ Ὀδεῖον Ἀθηνῶν, 14 εἰς τὸ Ἑλλ. Ὀδεῖον.

Συνδρομητῆ. — Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις δίδει εἰς τὴν Γαλλικὴν Κωβωδιᾶν ἡμισυ ἑκατομμύριον ὡς ἐπιχορήγησιν.

Λαϊκῶ. — Αἱ ἐπισκοπαὶ τῆς Π. Ἑλλάδος ἀνέχονται εἰς 32. Τῆς Νέας 42. Ἱερατικά σχολαὶ 6. Ἑνοριακοὶ ναοὶ Π. Ἑλλάδος 3,802 ἰδιωτικοὶ 1,832 ἐξωκλήσια 9,103. Εἰς τὴν Ν. Ἑλλάδα ἐνοριακοὶ 3,513 ἐξωκλήσια 5,728. Ἐφημέριοι Π. Ἑλλάδος 4,433. Νέας 3,288. Μοναὶ ἐν Π. Ἑλλάδι 158. Μοναχοὶ (ἀπανταχοῦ, μετὰ τοῦ Ἀγ. Ὁρους) 8,000.

Α. Μ. — Ἡ γηραιὰ Σάρα Βερνάρ ὄχι μόνον 77 ἀλλὰ καὶ παρέστησε πρὸ δύο μηνῶν ἐν ἡλικίᾳ 76 ἐτῶν ὑποδυθεῖσα τὸν ῥόλον τῆς Ἀθαλείας εἰς τὸ ὁμιώνυμον δράμα τοῦ Ρακίνα.

Π. — Ἡ κριτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Ἀβερωφείου δραματικοῦ ἀγῶνος ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ. κ. Μενάρδου, Νιρβάνα καὶ Ζερβῶδ ἐκ τῶν 11 πρωτοτύπων ἔργων τοῦ 1919 ἔλαβε μόνον ὑπ' ὄψει 4. Τὴν «Φαίδραν» τοῦ κ. Προβλεγγίου, «Τῆς Ὁμορφιάς τὰ μάγια τοῦ κ. Λάγμη, τὴν «Φλόγα» τῶν κ. κ. Μελοῦ καὶ Κοκκίνου καὶ τοὺς «Φοιτητὰς» τοῦ κ. Ζενοπούλου. Ἐβράβευσε τοὺς «Φοιτητὰς» ὃν κατὰ τὴν κρίσιν «κρίσιον χάρισμα εἶνε ἡ δροσερὰ καὶ ἐκ τοῦ φυσικοῦ χωρὶς ἐμφάσεις καὶ χρωματισμοὺς νεανικὴ ἠθογραφία ἐνθυμίζουσα τὴν γὰρον τοῦ Ἰσπανικοῦ θεάτρου.» Ἄξιον ἐπαίνου ἐκρίθη τὸ ἔμμετρον δράμα τῆς Ὁμορφιάς τὰ μάγια, τὸ ὁποῖον «δυστυχῶς δὲν ἐξεγείρει τὸ καθαρὸς θεατρικὸν ἐνδιαφέρον εἰμὴ διὰ τῆς ἐπιμελεστάτης σκηνοθεσίας. Λιὰ τὴν Φαίδραν ἡ ἐπιτροπὴ ἀπεφάνθη ὅτι «Ἡ Ἑλλ. σκηνὴ δὲν εἶνε ἀκόμη ὄχι πρὸς ἀνάπτυξιν θέματος τόσον τραγικοῦ, ψυχολογικοῦ τόσον δυσκόλου καὶ ἀπ' ἑτέρου τόσον γνωστοῦ, ὥστε νὰ ἐπέγχεται αὐτόματος ἡ σύγκρισις πρὸς τὸν Εὐριπίδην, τὸν Ψεφέναν ἢ τὸν Ρακίναν. Ἡ «Φλόγα» ἔχει «ἀξιόλογα προτερήματα σπινθηροβόλου πνεύματος καὶ φαιδρότητος ἀβιάστου, ἀλλὰ πλέον οὐ.»

ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

76

Στὸν Ὀρφέα.

Οἱ ἄνθρωποι, ὦ Ὀρφέα, ἀκολούθησαν τὸ ὑπερῆθροπο τραγοῦδι σου, τὸ δέχθησαν στὴν καρδιά των καὶ ἐλησμόνησαν τὴν κακία. Τὸ ἄνθος τοῦ Θεοῦ ἐβλάστησε στὴν ψυχὴ των καὶ κόβοντάς το, ποῦ ξάρφου εἶχε ἀνοίξη, ἀναγὰλλισαν καὶ καθὼς ὄνειρο ἐθυμόντανε, ποῦ τὸ εἶχανε σὲ περασμένους χρόνους. Στὸ μακρυνότατο δρόμο μὲ ἀντοχὴ σὲ παρακολουθοῦσαν ὄμορφοι τὴν ὄψι, στὰ λαγκάδια, στὰ βουνά, στὲς ἀρογιαλιές, στὲς σπηλιές, σὲ μακρυνούς δρόμους ἀπάτητης ἀβύσσου. Τὰ κινήματά των, τὰ βήματά των συνώδευαν τὸ ρυθμὸ σου, καὶ διάφορες λαλιές ἠκούοντο σκόρπιες ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ποῦ ἐφαίνοντο δικές σου. Ἐτσι ὀλόκληρη ἡ ἀνθρωπότης ὁμόφωνα ἐκυριεύθηκε ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ τραγοῦδιού σου καὶ μὲ ἐκεῖνο ἀρμόνισσε καὶ ὅλα τὰ κινήματά της. Ἐνας θόρυβος παράδοξος καὶ ἀπροσδιόριστος πίσω τῆς τῆς ξεβέργισε σὲ μιὰ στιγμὴ καὶ ἐγύρισε πίσω γιὰ νὰ κυττάξῃ: Ἦσαν τὰ δένδρα ποῦ σουούριζαν, τὰ ζῶα ποῦ ἐσκούζαν δείχνοντας τὴν ἀρχὴν τῶν αἰσθημάτων των καὶ τοῦ στοχασμοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Μιὰ λάμψι δόξας, ὦ Ὀρφέα, σὲ ἐστεφάνωνε, μιὰ ἄλλη ἦταν ἐπάνω σου, γιὰ τὴν τὰ ἄστρα καὶ κόσμοι μακρυνοὶ ἐχόρευαν ἐπάνω γοργὰ σὰ λυγρὲς νυφοῦλες. Ἀπὸ λάμψι δόξας ἐπλέκετο ἄλλο στεφάνι στὸ κέντρον τῆς Ἀβύσσου καὶ ἐτοιμάζετο γιὰ νὰ ξυπνήσῃ στὰ μάτια σου ὅλα νὰ μυστήρια του καὶ νὰ σοῦ τὰ ἐξηγήσῃ. Ἐτσι εἶναι ποῦ μὲ ὅλες τῆς δυνάμεις ἐπάλευες μὲ τὴν γιγάντια Μοῖρα ποῦ σιωπηλῆ ἐπιθύριζε κρυφὰ τὴ Νίκη τῆς. Ἡ σύζυγος ἡ ποθητὴ σύζυγος ἐχάθη καὶ ἦταν δίκαιο. Ἡ θεϊκὴ δύναμις ἀφύπνιζε ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῶν θεῶν ἐστράφηκε ὅλη σὲ μερικὸ σκοπὸ, καὶ ἀποκάτω τοῦ μεγαλείου τῆς Τέχνης ἔμεινε κουκουλομένη ἡ μικρότης τοῦ ἀνθρώπου, ποῦ μήτε τὴν ἐξουσία ἔλαβε τὸ κεφάλι νὰ γυρίσῃ.

77

Στὸν Ὀρφέα.

Καθὼς τὰ ἄπειρα κύματα τῆς θάλασσας μουρμουρίζοντας ξαναεπιστρέφουν σκορπισμένα ἀπὸ τὸ βράχο ποῦ συνήντησαν, ἔτσι τὸ ἄπειρο πλῆθος ποῦ ἀπ' ἐξω περιέμενε ἐσκόρπισε σὰν εἶδε νὰ γυρίσῃ μοναχὸς ὁ Ὀρφέας χωρὶς τὴν γυναῖκα του. Ἡ φύσις ξανάγυρε στὴ λήθη τοῦ ἑαυτοῦ τῆς καθὼς καὶ οἱ ἄνθρωποι. Ὁ ψάλτης μὲ τὴν ὄψι βαμμένη μὲ τὰ χρώματα τοῦ τόπου ποῦ εἶχε ἀφίση, μὲ βῆμα ἀργὸ καὶ ἀστήρικτο

μοναχὸς ἐβάδιζε στὲς πρασινάδες ποῦ γιὰ χαρὰ εἶχε σκορπίσῃ. Ἀκουμβᾶ κουρασμένος στὸ βράχο. Ἐνα πουλάκι ποῦ μόλις ἐφαίνετο ἐγέλοῦσε τὴ βουβαμάρα του, γιὰ τὴν κελαιδοῦσε ἀπᾶνω στὸ βράχο, μὲ δύναμι καὶ πλοῦτο ἀστείουρο. Ἦθελε ἐκεῖ νὰ ξανασάνῃ ὁ Ὀρφέας ἀλλὰ πῆρε μπροστὰ τὸν δρόμο. Ἦτανε ἀλαλὸς ἡ λύρα τοῦ εἶχε πέση στὴν εἴσοδο τοῦ Ἐρέβου, γιὰ τὴν στιγμὴ, ποῦ τὰ μάτια ἐπληγώθησαν ἀπὸ τὸ φῶς, τὰ αὐτιά ἐπληγώθησαν ἀπὸ τοῦτα τὰ λόγια:

«Τὸ δῶρο ἔπесе ἀπὸ τὸ κόρφο τῶν Θεῶν στὸ κόρφο τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας, καὶ κάτω ἀπὸ τὸ μεγαλεῖον τῆς Τέχνης ἔμεινε στερεὰ ἡ μηδαμίνότης τοῦ ἀνθρώπου, ποῦ δὲν ἀνυψώθηκε ἀντάξια. Δὲν ἔλαβε οὔτε τὴ δύναμι νὰ μὴ γυρίσῃ τὸ κεφάλι ὀπίσω. Ἐναντίον του θὰ πᾶη τὸ γυναικεῖο μῖσος ὀργισμένο γιὰ νὰ τὸ παρᾶξῃ, ἀλλὰ τὸ κομμένο κεφάλι ζωντανεμένο ἀπὸ τὴ φιλόστοργη ἀφθαρτὴ πνοὴ τῶν Θεῶν θὰ στείλῃ στὸν οὐρανὸ, ἀπὸ τὰ αἱματομένα κύματα τοῦ Ἐβρου, τὸν ὕστερο ἀμίμητο καὶ ἀθάνατο ρυθμὸ.»

78

Τὸ ἀηδόνι καὶ τὸ γεράκι. *)

Ἄκουσε, γεράκι, τὸ δυστυχισμένο ἀηδόνι. Ἡ ζωὴ μου εἶναι στὰ χέρια σου, καθὼς εἶναι τώρα τὸ πέταγμά μου στὰ σύννεφα, ποῦ δὲν μπόρεσα ποτὲ νὰ τὰ φθάσω. Ἀλλὰ, ἄκουσε με. Ἀπὸ τῆς ἀπόκρυφης πηγῆς τῆς φύσεως, ἐχύνετο ἕνα γλυκὸ πνεῦμα, ἄγγιξε ἕνα ἄλλο, ὅμοια γλυκὸ μὲς τὴν καρδιά μου. Τώρα τοῦτο ἀναλύετο σὲ κελιδῆμα, σὰν τὰ φιλόξενα φύλλα τοῦ φυτοῦ, σὰν τὰ ἄστρα, ποῦ λαμποκοπάνε ψηλά. Τὸ ὄρατο ποῦ μὲ τριγύριζε καὶ μὲ συγκινοῦσε, ἐγενόντανε ἀρμονία. Σὲ ἐθεωροῦσα ποῦ ἐρχόσουνα κατεπάνω μου. Καὶ ὁ φόβος μου ἐνικήθηκε ἀπὸ τὸ ταχὺ καὶ μεγαλοπρεπὲς φτερούγισμά σου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐθαύμαζα τὸ χάρισμα τῶν θεῶν. Ἀλλὰ στὴ στιγμὴ, ἀπὸ ἀτελείωτο βάθος, ἤθελαν νὰ βγοῦν τραγούδια, ἀπὸ τὸ πόνο γιὰ ἕνα τριαντάφυλλο ποῦ τὸ ἀρπαξε ὁ ἀγέρας. Ἐγὼ τὰ ἀρχινοῦσα, ἐγὼ ποῦ στὸ ἀστροπελέκι ἀγοικοῦσα νὰ χτυπᾶ ἡ καρδιά, σκεπασμένο μὲς τὰ τρυφερά φυλλαρέκια. Ἄφρησέ με νὰ ζήσω μιὰ στιγμὴ γιὰ νὰ

*) Ἡμέραν τινὰ ὁ Σολωμὸς συνομιλῶν μετὰ φίλου περὶ Ἡσιόδου ἀνέφερον καὶ τὸν ἀπόλογον τῆς Ἀηδόνος καὶ τοῦ Ἰέρακος. Ὁ Σολωμὸς ἀνέγνωσεν ἐκ νέου τὸ κείμενον καὶ ἐνώπιον τοῦ φίλου ἀμέσως ἐγράψε τὸ παρατιθέμενον ποίημα.

σκορπίσω στον ήσυχο αιώθερα και στο αὐτί σου, τὸ θησαυρὸ ποῦ αἰσθάνομαι. Μὴ σκοτώσης ἐκεῖνο ποῦ μέλλει νὰ γενηθῆ». Σὲ αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ γερακοῦ παρέλυε τὸ πεινασμένον

νύχι, καὶ τὸ ἄλλο ἀρπαχτικὸ νύχι ἀπλῶνε σὺν φιλάνθρωπο καὶ ἀγαπητὸ χέρι στοῦ ἀηδόνι, ποῦ τὴ στιγμή ἐκεῖνη ξεψύχησε.

Μετὰφρασις ΣΠ. ΛΕ—ΒΙΑΖΗ

ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Ο ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ ΕΝ ΕΥΡΩΠΗ

Ἐδημοσιεύθη καὶ γυναικεῖος χάρις τῆς Εὐρώπης. Κράτη εἰς ἃ ψηφίζουν αἱ γυναῖκες: Ρωσία, Φιλανδία, Σουηδία, Νορβηγία, Δανία, Γεωργία, Ὀλλανδία, Βέλγιον, Ἰταλία, Ἀγγλία, Πολωνία, Τσεχοσλοβακία, Αὐστρία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Οὐγγαρία, Γιουγκοσλαβία. Κράτη ποῦ δὲν ἐδημιουργήθη ζήτημα παραχωρήσεως ψήφου: Τουρκία καὶ Ἀλβανία. Κράτη ποῦ ἐδημιουργήθη ζήτημα, ἀλλὰ δὲν ἐλύθη εἰσέτι. Πορτογαλία, Ἑλβετία, Ἰσπανία, Γαλλία καὶ Ἑλλάς.

ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

Ἐντὸς ὀλίγου ἀποκτῶμεν καὶ γραμματόσημα τῆς ἀναερίου συγκοινωνίας. Ἡ σχεδίασις ἐγένετο ἀπὸ τὸν κ. Σβορώνον. Ἀντίγραφον Πομπηιανῆς τοχογραφίας παριστᾷ τὸν Ζέφυρον ἰπτάμενον καὶ κρατοῦντα εἰς τὰς χεῖρας τοῦ δύο χιριτωμένα πνεύματα: τὸ πνεῦμα τῆς Γεωργίας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Συγκοινωνίας. Εἶναι ἔργον λεπτοτάτης τέχνης καὶ ἐξαιρετικῆς ἐκτελέσεως. Θὰ εἶναι τὸ ὀραϊότερον Ἑλληνικὸν γραμματόσημον. Τὰ δύο πνεύματα θὰ φέρον βραχιόλια εἰς τοὺς μικροὺς τῶν πόδας.

Η ΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΡΑΦΑΗΛ

Ἐπὶ τῇ τριακοσαστηρίδι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ραφαήλ, γεννηθέντος καὶ ἀποθανόντος ἐν ἡμέρᾳ Μεγάλης Παρασκευῆς χεῖρες εὐλαβεῖς ἔφερον ἄνθη εἰς τὴν γενέθλιαν οἰκίαν τοῦ μεγάλου ζωγράφου ἐν Urbia. Ἡ οἰκία αὕτη ἠγοράσθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ Ραφαήλ τῷ 1493 ἀντὶ 240 δουκάτων. Ἐκεῖτο ἐπὶ ἀνηφορικῆς ὁδοῦ ἣτις ὀνομάζεται Contrada de Monte σήμερον δὲ φέρει τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνου. Κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα εἰς ἀρχιτέκτων τῆς πόλεως ὁ Mogio Oddi ἠγόρασε τὴν ἐνδοξὸν κατοικίαν εὐρισκομένην εἰς ἀθλίαν κατάστασιν καὶ ἐνετοίχισε πλάκα με Λατινικὴν ἀναμνηστικὴν ἐπιγραφὴν. Τῷ 1873 ἡ Ἀκαδημία τῆς Urbia ἔγινε κάτοχος τῆς οἰκίας ἀντὶ 20.000 δρ. αἰτινες προῆλθον ἐκ δημοσίου ἐράνου. Ὁ ἐπιφανὴς Γάλλος ζωγράφος Jurgès ἔλαβε τῷ 1861 σχεδίασμα τῆς οἰκίας δημοσιευθὲν εἰς τὴν «Gazette des Beaux arts» Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν συνέλεγοντο ὅλα τὰ ἀντικείμενα τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ζωὴν τοῦ ἵνα ἀποτελέσουν μουσεῖον ὡς ἐγένετο διὰ τὴν οἰκίαν τοῦ Μπετόβεν εἰς Βόννην καὶ τοῦ Μόζαρτ εἰς Σαλαβοῦργον.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ

Δύο νέα πρωτότυπα θεάτρα ἰδρύθησαν ἐσχά-

τως, ἐν Νεαπόλει τὸ «Ἰπαίθριον κλασικὸν θέατρον» καὶ ἐν Γενεύῃ τὸ «Θέατρον τῶν Ἑθνῶν». Τὸ πρῶτον σκοπὸν ἔχει τὴν διαπαιδαγωγίαν τοῦ λαοῦ διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ θεάτρον εἰς τὴν ἀρχαίαν πραγματικὴν ἀποστολὴν του. Θὰ δίδῃ σειρὰν κλασικῶν ἔργων εἰς τὰς μεγαλειτέρας πόλεις τῆς Ἰταλίας ἐν ὑπαίθρῳ πάντοτε. Τὸ δεύτερον ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ Ῥώσου Γεωργίου Πιτόφ με σκοπὸν νὰ δίδῃ ἔργα συγγραφέων ὄλων τῶν ἐθνικοτήτων τῆς Γῆς. Ὁ ἰδρυτὴς ἐπιπευόσθη ἐκ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, με τὸν πόθον νὰ ἐπιτύχῃ τὴν διανοητικὴν ἔνωσιν τοῦ Κόσμου. Γίνονται δεκτὰ καὶ ἔργα Ἑλλήνων συγγραφέων.

ΜΟΥΣΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Δύο νέα τάλαντα ἀνεκάλυψαν αἱ Ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες. Ἡ Βαρβάρα Μπῆβερ ἐπτὰ ἐτῶν, κόρη μουσικοδιδασκάλου, παίζει θαυμάσια, ἐκτελοῦσα συνθέσεις Μπαχ καὶ Γρήγκ, καὶ συνθέτει μελωδίας αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν φαινόμενον διὰ τὴν ἡλικίαν της. Ἡ Ὁρχισὴ νὰ παίζῃ εἰς ἡλικίαν τεσσάρων ἐτῶν. Ἡ δέσφωσὴ τηρεῖνε κατὶ πρωτοφανές. Ἡ ἄλλη, Ἐστελ Ντῶντλεϋ 14 ἐτῶν διηύθη τὴν ὀρχήστραν «Κολίτζουμ» τοῦ Λονδίνου, ἣτις καὶ ἐξετέλεσε συνθέσεις τῆς μαεστρίνας.

Ἀλλὰ δὲν ἔχει μόνον ἡ μουσικὴ τὰ παιδικὰ της φαινόμενα. Ἐχει καὶ ἡ ζωγραφικὴ. Οὕτω εἰς τὰς Βρυξέλλας ἐνεφανίσθη ὁ δωδεκαετής Ἄλλαν Ἄνδερς Ὁστερλιγ, υἱὸς καὶ ἔγγονος ζωγράφου, ὅστις ὄχι μόνον ζωγραφίζει εἰς τὴν ἐντέλειαν ἀλλὰ καὶ ἀπεκαλύφθη πρώτης τάξεως κριτικὸς διὰ τὰ ἔργα τῶν ἄλλων, εἰς τοὺς ὁποίους ὑποδεικνύει τὰ σφάλματά των.

ΤΟ ΠΟΤΗΡ, ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ

Παρισινὸς ὄμιλος ποιητῶν ἴδρυσεν τὸ «Ἔργον τοῦ ἱεροῦ ποτηρίου». Δηλαδή δι' ὅλου τοῦ ἔτους καταθέτουν εἰς ἰδιαιτερον ταμεῖον τὸν ὄβολόν των, εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ ἔτους τὸ συλλεγὲν ποσὸν τιθέμενον ἐντὸς κρυσταλλίνου ποτηρίου, θὰ τὸ προσφέρουν εἰς τὸν πτωχότερον ποιητὴν, διοργανουμένης πρὸς τοῦτο φιλολογικῆς ἐορτῆς. Τὸ ποτήρι συμβολίζει τὴν μέθην τῆς ὀραϊότητος, ἣν ψάλλουν οἱ ποιηταί. Τὸ κρυστάλλον συμβολίζει τὴν λάμπην, τὸ φῶς. Οἱ Ἑλληνες ποιηταὶ πίνουν ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ποτήριον... τῆς πικρίας.

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΕΥΓΕΝΙΑ

Ἐν ζωντανὸν ἐρείπιον, μία ἀτυχῆς ἐστεμμέ-

νη, ἡ πρόην Αὐτοκράτειρα τῆς Γαλλίας Εὐγενία ἀπέθανε. Ἀνδalousία κόμησσα, εἴλκυσε διὰ τῆς χάριτος, τῆς καλλονῆς, τοῦ πνεύματος τὸν Αὐτοκράτορα Ναπολέοντα Γ' ὅστις τὴν ἐνυμφεύθη τῷ 1853. Διὰ τῶν ἀγαθοεργιῶν της κατέστη δημοφιλῆς. Ἀλλ' ὁ Γαλλογερμανικὸς πόλεμος, τὸν ὁποῖον λέγεται ὅτι εἰσηγήθη, ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ πικρῶν δι' αὐτὴν δοκιμασιῶν. Ἐχασε τὸ στέμμα, ἔχασε τὸν ἄνδρα της, τὸν μόνον υἱὸν της φονευθέντα ὑπὸ τῶν Ζουλοῦ τῷ 1879. Ἀπεσύρθη πάσης κοσμικῆς κινήσεως, ταξιδεύουσα ἀλλὰ καὶ ζῶσα με τὰς ἀναμνήσεις της. Ἐφερε με καρτερίαν τὰς πικρίας μᾶς ὁλοκλήρου πενηντοκταετίας καὶ ἀπέθανε εἰς Μαδρίτην, παρὰ τὸν πατρικὸν οἶκον εἰς ἡλικίαν 94 ἐτῶν.

ΠΟΙΗΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ...

Ἀπὸ ἐν περιοδικὸν τῆς Σμύρνης μεταφέρομεν μερικὸς τίτλους ποιημάτων, ἐμμέτρων καὶ πεζῶν, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν συγγραφέων.

Δάκρυνες ἱστορίες, Ὠρα XII, Ἀνθοξάνοιγμα, Ἀδύνα κι' Ἀστεῖρευτα, Μοιρόγραφα, Φεγγαριανιές, Ἀπ' τὰ κουρέλια μου, Χάδια ματιῶν, Νεφελοπόρος, Τρωτὰ κι' Ἀλύτρωτα, Μοτέρνα, Σιγομίλητα, Ἀγριορόδα. Δύσης Μάρμαρης Δέλος Βενέξης, Μ. Καλοναῖος, Δρόσος Λύρας, Γρ. Χατζέλης, Ἰσάνδρος Ἄρις, Γιάννης Χατζίνης, Χ. Ἀγγελομάτης, Γιάνκος Καμῆλης, Γιάννης Ζήσης, Α. Μαγγανάρης. Εἰλικρινέστερος ὄλων εἶνε ὁ ἐπιγράφων τὰ ποιήματά του με τὸν τίτλον «Ἐξοφρενισμοί.»

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ—ΓΕΛΩΤΕΣ

Σταχυολογοῦμεν ἐξ Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων τὰς ἐξῆς φράσεις ἐπὶ λέξει:

«**Ἀμφοτέραι καὶ αἱ δύο Κυβερνήσεις.**»

«Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς διεπεραιώθη ἐπὶ τῆς «Ἑλλης», συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν κ. κ. (ἔπον-

ΚΟΥΦΑΙΟΣ τῶν ζώντων Ἑλλήνων συγγραφέων, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα ἐτίμησε καὶ ἡ πολυσχιδῆς καὶ μακρὰ πνευματικῆς ἐργασίας ἐπλήρωσε τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα ἐπὶ ἡμῶν αἰῶνα, ὁ Ἄγγελος Βλάχος *) ἀπέθανε τὸ μεσονύκτιον τῆς 18 Ἰουλίου, κατόπιν χρονίας νόσου.

Ἐγεννήθη τῇ 25 Μαρτίου 1838 ἐν Ἀθῆναις καὶ ὑπῆρξεν υἱὸς τοῦ Σταύρου Βλάχου πο-

*) Εἰκόνα καὶ σκιαγραφίαν του ἐδημοσίευσεν ἡ «Πινακοθήκη» ἐν τόμῳ Β' σελ. 219.

ται τέσσαρα ὀνόματα) καὶ τῆς ἀνεπιμῆς του, ἣτις καὶ ἀπέπλευσεν εἰς Τάραντα».

«Ὁ ἀστυνύμος διέταξεν ἀστυνομικὰς μεθόδους, αἰτινες κατὰ λάθος συνέλαβον τρεῖς δικαστὰς».

«Ἡ ἀρρενοπρεπὴς τραχύτης συνεκεράσθη μετὸν πλέον ἀποπνευματωμένον αἰσθησιασμὸν τῆς μουσικῆς».

«Ἡ πόλις δονεῖται ἀπὸ τὸν ρυθμὸν τῆς ἀγαλλιάσεως».

Ἀπὸ μίαν πολεμικὴν ἀνταπόκρισιν.

«... με τὸν ὄνονον ὀλίγον καὶ **φενγατίζου** τὸν ὕπνον ἀπὸ τὰ βλέφαρα...»

«... ἦτοι γεμᾶται ἀπὸ **εἰρῶνευμα** λεπτὸν καὶ ἐκλεκτόν.»

Ἀπὸ μίαν νεκρολογίαν.

«... ὁ μέγας πατριώτης, ὁ τεράστιος φίλος».

Ἀπὸ ἄλλην νεκρολογίαν.

«... Εἰς τὸ ἄκρον τῶν λεπτοτάτων δακτύλων **ἔτρεχε** πολλὰς κάλαμος **εὐγλωτίας ἐγκρατοῦς** καὶ ὄξυνοίας διορατικοτάτης».

Ἀπὸ ἄλλην:

«... Ἐξεφώνησε με **πυρώδη** καὶ μελίφθογον ἀρχαίαν γλῶσσαν τὸν ἐπιμνημόσινον».

Ἀπὸ ἐν ποίημα τοῦ κ. Μπεκέ.

Κ' εἶχαν τοῦλεγε ἡ μαμμὴ καὶ γεννησιμὸ τους σὲ κακόπλαστο κορμὶ τριχερὰ σημάδια.

Ὅλη μέρα κόρνιαζε κι' ὅλη μέρα ὄκνοῦσε ζουφογιμένη στοῦ ζεστοῦ τῆς καλύβας τζάκι.

Λάλα ἀερολούσματα τῆς λαλοῦσαν ἔλα μὲς στῆς γούρνας τὸ νερὸ λαζουλι χοχλάδι.

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν Ἀλ. Λεῖς

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

λιτευτοῦ Ἀττικῆς καὶ ὑπουργοῦ.

Τῷ 1860 ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς νομικῆς, συνεπλήρωσε δὲ τὰς σπουδὰς του ἐν Γερμανίᾳ. Ὑπηρέτησεν εἰς διάφορας δημοσίας θέσεις διατελέσας Τμηματάρχης καὶ Γεν. γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, Τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας, πρεσβευστῆς ἐν Βερολίνῳ, Νομάρχης Κερκύρας, Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας (1895), Γεν. διευθυντῆς τῶν Ταχυδρομείων, Διευθυντῆς τοῦ Βασιλικοῦ θεάτρον. Δετέλεσε Πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας τῶν Δραματικῶν συγγραφέων καὶ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἑθν. Ἀριστείου. Ἀντιπροσώπευσε τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸ Συνέδριον τοῦ Βερολίνου τῷ 1878 μετὰ τοῦ Θ. Δεληγιάννη καὶ τοῦ Α. Παγκαθῆ, ἐξελέγη δὲ βουλευτῆς Ἀττικῆς τῷ 1885. Εἶχε τιμηθῆ μετὰ 13

άνωτερα παράσημα διαφόρων ξένων κρατών, ἐν οἷς διὰ τοῦ Πρωσικοῦ μεγαλοσταύρου, τοῦ Σαξωνικοῦ καὶ τοῦ Βαυαρικοῦ. Ἑλληνικά παράσημα εἶχε τὸν Ταξίαρχον ἀπὸ τοῦ... 1882. Ἐκτοτε καμμία κυβέρνησις δὲν ἐσκέφθη νὰ τὸν προαγάγῃ, αὐτὸν ὅστις προήγαγε τόσον τὰ Ἑλλήν. γράμματα. Εἶνε δὲ καὶ ὁ πρῶτος τῆς πρώτης πεντάδος ὁ λαβὼν τὸ Ἀριστεῖον τῶν Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν. Ἐφερεν ἐπίσης τὸν Ταξίαρχον τῶν Ἀκαδημαϊκῶν δαφνῶν τῆς Γαλλίας.

Μακρότατον κατάλογον ἀποτελοῦν τὰ δημοσιευθέντα ἔργα του, ἀρῖνει δὲ οὐκ ὀλίγα ἀνέκδοτα. Ἐκ τῶν πρώτων σημειοῦμεν τὰ κυριώτερα.

Νομικά: Περί ὑπάτων ἐν Ρώμῃ (1856). Περί ὀρκωτοῦ συστήματος.

Φιλολογικά: Τὸ Ὀμηρικὸν ζήτημα, πραγματεία βραβευθεῖσα ἐν τῷ Ροδοκανακίῳ ἀγῶνι τῷ 1866. Ἀνάλεκτα εἰς δύο τόμους, δημοσιευθέντα εἰς τὴν Βιβλιοθήκην Μαρασλή εἰς ἃ συνεκεντρώσε τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς λογογραφικῆς καὶ κριτικῆς ἐργασίας του. Εἰς τὸν α'. τόμον περιελήφθησαν 11 Διηγήματα (ἐκ τῶν ὁποίων καλλίτερον εἶνε τὰ «Χρήματα») Κοινωνικαὶ εἰκόνες καὶ Ἀθηναϊκαὶ ἐντυπώσεις. Εἰς τὸν β'. τόμον περιέλαβε κριτικὰς μελέτας του περὶ τῶν ποιητῶν Σούτσων, Καρασούτσα, Τερτσέτη, Ζαλοκώστα, περὶ Γεωργίας Σάνδης, περὶ Ζολᾶ καὶ τῆς φυσιογραφικῆς σχολῆς, περὶ Ἑλλήν. δραματικοῦ Θεάτρου, περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ Ἀἴνε, περὶ τῆς ποιητικῆς Ἄδας Νέγρη, ἣν πρῶτος ἐγνώρισεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταφράσας ἀριστοτεχνικῶς τὴν συχνὰ ἐκτοτε ἀπαγγελομένην Νεκροφίαν, περὶ Ἀλεξ. Βυζαντίου καὶ τὴν πικρόχολον ἐπίκρισιν τῆς μεταφράσεως τοῦ «Φάουστ» ὑπὸ τοῦ κ. Στρατήγγη.

Ποιητικαὶ συλλογαί. Ἦοις (1857), Ὄραι (1860) Στίχοι (1865) Ἐκ τῶν ἐνότων (1866), Λυρικά ποιήματα (1875).

Κωμῳδία τέσσαρες, ὧν τρεῖς βραβευθεῖσαι. Πρὸς τοῦτοις συνέγραψε Γαλλιστὶ μίαν μονόπρακτον κωμῳδίαν *A qui l'aura parasat* θεῖσαν τῷ 1913 καὶ μίαν Γερμανικὴν διατριβὴν τῷ 1864.

Μετέφρασε τὰ ἐξῆς ἀριστουργήματα τῆς παγκοσμίου φιλολογίας: Μαζέππας τοῦ Βύρωνος, Ποιητικὰ μελέται Λαμαρτίνου, Ἀντίνοος τοῦ Χάιζε, Κλαβίγιος τοῦ Γκαίτε, Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος τοῦ Μενδελσῶνος, Νάθαν ὁ Σοφὸς τοῦ Λέσιγγ, Χάινε Τραγούδια, Σοφοκλέους Οἰδίπους τύραννος καὶ Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῇ, Μαθήματα δραματολογίας τοῦ Γιραρδίνου, τοῦ Σαίξπηρ Ἄμλετ, Ὁθέλλος, Βασιλεὺς Ἀθήρ, Μάκβεθ, Ρωμαῖος καὶ Ἰουλιέττα, τοῦ Ρακίνα ὁ Βρετανικὸς, Μήδεια τοῦ Λεγκουβέ, Δὸν Κάρολος τοῦ Σίλλερ, Λεωνίδας ἐν Θερμοπύλαις τοῦ Πιζᾶ. Ἡ ἐργασία του αὐτῆ δεικνύει τὸ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον του διὰ τὸ Ἑλλ. θέατρον, χάριν τοῦ ὁποίου δὲν ὤκνησε νὰ δεχθῆ τὴν θέσιν καθηγητοῦ τῆς δραματικῆς σχολῆς τοῦ Ὁδείου.

Συνέγραψε Λεξικὸν Ἑλληνογαλλικόν, ἔγραψε μελέτας περὶ Παράσχου καὶ Σουρῆ, μετέφρασε τὸν «Ἐκφυλισμὸν» τοῦ Μάξ Νορδᾶου, ἱστορικὴ δ' ἔμεινεν ἡ ἀπὸ τοῦ θήματος τοῦ «Παρνασσοῦ» μονομαχία του μετὰ τοῦ Ροῖδου διὰ τὸ ζήτημα ἂν ὁ ποιητὴς γίνεταί ἢ γεννᾶται.

Καὶ ὡς δημοσιογράφος ἐπίσης διεκρίθη. Ἦρχισε γράφων νεώτατος, τὸ πρῶτον του δὲ δοκίμιον ἐδημοσίευσεν τῷ 1852 εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Φιλομαθῶν». Ἐκτοτε ἐδημοσίευσεν ἄρθρα καὶ μελέτας εἰς δεκάδας ἐφημερίδων, ὑπῆρξε δὲ διευθυντὴς τοῦ «Νεολόγου» τῷ 1875 καὶ ἀργότερα τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων».

Ἡ ἀπλή ἀναγραφή τῆς ἐργασίας του προκαλεῖ ἀδιαφιλονείκητον τὴν ἐκτίμησιν. Πνεῦμα εὐρὺ ἐσκόρπισε γύρω του ἀδιακόπως ἀκτίνας. Ἐγκυκλοπαιδικὴ μόρφωσις, δξύτης ἀντιλήψεως, κρίσις ἀσφαλῆς, ἀμειλικτος εἰρωνεῖα τὸν ἐχαρακτήριζε. Τὸ ὄνομά του ἐσυμβόλιζε τὴν ἀκμὴν τῶν νεοελληνικῶν γραμμάτων. Ἀκούραστος καὶ πολυγραφώτατος ὡς λόγιος, ἀξιοπρεπὴς καὶ σεβαστὸς ὡς ἄνθρωπος, ἀτεγκτος ὡς χαρακτήρ. Ἐσχάτως εἶχεν εἰπῆ τὰ ὠραία αὐτὰ λόγια:

— Ποτὲ εἰς τὴν ζωὴ μου δὲν ἐξέφρασα ἄλλο ἂν ἔτι φρονῶ. Δυσηρέστησα διὰ τοῦτο πολλοῦς, ἀλλὰ δὲν ἤμποροῦσα νὰ κάμω διαφορετικά. Διὰ τὸν χαρακτήρα του αὐτὸν εἶχεν ἀποκληθῆ ἄλλοτε **Βλάχος—Βράχος**.

Ἀνήκει εἰς τὴν γενεάν ἧτις ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ εἰς ὄγκον ἐργασίας καὶ κοινωνικὴν ἐμφάνισιν ἕνα Ἀλέξανδρον Ραγκαβῆν, μὲ τὸν ὅποιον πολλὰς ἔχει ὁμοιότητας, ἕνα Σπυρίδωνα Λάμπρον.

Ἐκαλλιέργησεν ἕλα τὰ εἶδη τοῦ λόγου: διήγημα, θέατρον, ποίησιν, κριτικὴν, σάτυραν, ἀρθρογραφίαν, ὅπως καὶ εἰς δημοσίας θέσεις ποικίλας ὑπηρέτησε, εἰς ὅλας εὐδοκίμως, χωρὶς νὰ ἀπομακρυνθῆ τῶν φιλολογικῶν του ἐργασιῶν.

Ἀπέδρασετὶς σχεδὸν ὡς ἐκ τῆς σωματικῆς του καταστάσεως δὲν ἔγραψε καὶ ἐθεώρει ἑαυτὸν δυστυχῆ. Ἐσχάτως μόνον ἔγραψε σύντομα ποιήματα καὶ σατυρικά τινὰ ἐπιγράμματα. Μὲ τὴν ποίησιν ἤρχισε γράζων καὶ μὲ αὐτὴν ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του. Ἀπὸ ἐτῶν δὲν ἐξήρχετο τοῦ οἴκου του κατόπιν πτώσεως ἐκ τοῦ τράμ, καθ' ἣν ἔπαθε κατὰ τὸν πόδα καὶ ἔνεκα βλάβης τῆς δράσεως Ἐλάχιστοι πιστοὶ θαυμασταὶ του τὸν ἐπεσκέπτοντο καθηλωμένον εἰς μίαν πολυθρόναν. Μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας διέτρεπε ἀκαμάλα τὰς πνευματικὰς του δυνάμεις, ἃς καίτοι καταπονηθεῖσας ἐκ τῆς συνεχοῦς καὶ γονίμου ἐργασίας, δὲν ἀπέλιπεν ἡ σπινθηροβόλος λάμψις.

Ὁ Βλάχος ὅστις διεκρίθη διὰ τὸ συγγραφικὸν ὕψος, τὴν ἀκριβολογίαν καὶ γλυφύρτητα, ὅστις ἦτο κάτοχος τέλειος τῆς γλώσσης μας, ὑπῆρξεν ἀμειλικτος διώκτης τοῦ ψυχαραισμοῦ καὶ τῶν ἐπιπολαίων νεωτερισμῶν ἐν τῇ λογοτεχνίᾳ.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΕΣΠΕΡΑ

Φύσ' ἀγεράκι γλυκὰ στὸ πανί μου,
Γλύστρα βαρκοῦλα στὰ κρούα νερά,
Νύχτωσε, καὶ μὲ προσμέν' ἡ καλή μου.
Φύσ' ἀγεράκι καὶ δὸς μου φτερά.

**

Φεύγουν τ' ἀστέρια ζευγάρι, ζευγάρι
Σ' τὸ ζαφειρένιο βαθὺν οὐρανό,
Καὶ τροπαλὸ τ' ἀσημένιο φεγγάρι
Ἀπὸ τὸ μαῦρο προβάλλει βουνό . . .

**

Σώπασ' ὁ γρύλλος, τ' ἀηδόνι λουφάζει,
Μόνο ἡ καλή μου γιὰ μὲ ἀγρυπνεῖ
Καὶ ἡ καρδιά σιγὰ μὲ φωνάζει
Καὶ ἡ ψυχὴ τῆς γιὰ μένα πονεῖ.

**

Πέτα, βαρκοῦλα μου, φύσ' ἀγεράκι,
Φτάσαμε, φάνηκ' ἡ ἀκρογιαλιά,
Φάνηκε, νάτο, τὸ ἄσπρο στητάκι
Καὶ ἡ γλυκεῖα θὰ φανῆ ἀγκαλιά . . .

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

Ὅταν τὸν εἶχα ἐπισκεφθῆ πρὸ ἐτῶν εἰς τὸ γραφεῖον του μοῦ ὠμίλησε περὶ τῶν ἐργασιῶν του—μετέφραζε τότε τὸν Σαίξπηρ— καὶ περὶ τῆς νεωτέρας φιλολογικῆς κινήσεως. Ὅταν δὲ τοῦ ὑπέδειξα ὅτι οἱ νέοι λόγιοι καταφέρονται ἐναντίον του, ὡς παλαικοῦ, μοῦ εἶπε μὲ ἕνα τῶνον εὐλικρινεῖας:

— Ἀδίκως μὲ νομιζοῦν μισονεῖστην. Δὲν ἀποκλείω τὰς νέας ιδέας, ἀρκεῖ νὰ μὴ εἶναι παράλογοι.»

Ὁ Ἄγγελος Βλάχος ἀρῖνει καὶ μίαν ζηλευτὴν κληρονομίαν τὴν πνευματικὴν του ἀνθηρότητα εἶδε ζῶσαν εἰς τὸν ἀντάξιον υἱόν του, τὸν διευθυντὴν τῆς «Καθημερινῆς».

Ἡ κηδεῖα του ἐτελέσθη δημοσίᾳ δαπάνῃ σεμνοπρεπῆς, ἀνευ ματαίων ἐπιδείξεων. Τὴν παρηκολούθησαν ἐκλεκτὰ μέλη τοῦ πολιτικοῦ κόσμου καὶ οἱ ἐκλεκτότεροι ἀντιπρόσωποι τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν. Στεφάνους κατέθεσαν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, ἡ Ἐταιρεία τῶν Θεατρικῶν συγγραφέων προσφωνήσαντος τοῦ. Λάσκαρη, οἱ ἄλλοτε ἠθοποιοὶ τοῦ Βασ. Θεάτρου Φύρστ, Μυράτ καὶ Λαμάσκος προσφωνήσαντος τοῦ τελευταίου, ἡ δ. Μ. Κοτοπούλη, σταυροῦς δὲ οἱ συγγενεῖς. Ἡ Σύνταξις τῆς «Καθημερινῆς» διέθεσε 200 δρ. ἀντὶ στεφάνου εἰς τὰς ἀδελφὰς τοῦ Παπαδιαμάντη. Ψηφίσματα ἐξέδωκαν τὸ ἀρτισύστατον Συνδικάτον τοῦ Ἑλλ. Τύπου καὶ οἱ Θεατρικοὶ συγγραφεῖς.

Ἡ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΝ ΕΥΡΩΠῃ

Ἡ Société Nationale des Beaux-Arts, ἐπὶ τῇ τριακονταετῇ ἀμφιτεριβίῃ τῆς ἐν τῇ φετεινῇ ἐκθέσει περιέλαβε τὴν ἀναδρομικὴν ἐπίδειξιν ἔργων ἐνδόξων νεκρῶν καλλιτεχνῶν. Παρουσίασε πάντοτε τὰ δύο καλλιτεχνικὰ στρατόπεδα τῶν νέων ἀναζητήσεων καὶ τῆς Ἀκαδημαϊκῆς σπουδῆς. Εἰς τὰς προηγουμένας ἐκθέσεις παρατηρεῖτο κάποια μονοτονία· εἰς τὴν ἐφετεινῇ ὁ συνδυασμὸς τῶν δύο σχολῶν παρουσιάζει ἐν ἀρμονικὸν σύνολον. Ἐξετέθησαν ἔργα ἀποθνήσκοντων καλλιτεχνῶν, ἐν οἷς τοῦ Καρόλου Duran, τοῦ Cazin, τοῦ Carrière, τοῦ Stevens καὶ τῶν ἰδρυτῶν τῆς Ροντέν, Μείσσονιέ καὶ Πυδὶς ντὲ Σαδάν.

Ἐκ τῶν ἔργων τῶν ζώντων καλλιτεχνῶν ἀναφέρουν οἱ κριτικοὶ εὐφῆμως τοὺς πίνακας τοῦ Παραλλου, ἐκ δὲ τῶν σημειούντων πρόδον καὶ ἐπαναστατικὸν ἐχόντων χαρακτήρα κατὰ τὴν τεχνοτροπίαν, τοὺς Suréda, Malherbe, Nillet καὶ Eliot.

Εἰς τὴν ἐκθέσιν τῆς Société Internationale ἐν τῇ αἰθούσῃ Georges Petit, τὰ γλυπτικὰ ἔργα εἶνε τὰ καλλίτερα, ἄλλων μὲν καλλιτεχνῶν τολμηρῶν εἰς ἔκφρασιν ἐμπρεσιονιστικῆν, ἄλλων δὲ συντηρητικῶν ὡς πρὸς τὰς ἀκαδημαϊκὰς ἀπόψεις τῆς τέχνης. Ἐκ τῶν ζωγραφικῶν ἔρ-

γων διεκρίθη μία ἀπεικόνισις κυρίας παρὰ τὴν θάλασσαν τοῦ ζωγράφου Gumery, τὰ τοπεῖα τοῦ Marec καὶ αἱ προσωπογραφίαι τοῦ Burnand. Ἐκ τῶν γλυπτικῶν, καλλίτερα ἐκρίθησαν ἐν γυμνῶν τοῦ Baqué, μία προτομὴ μικρᾶς κόρης τοῦ Blondat καὶ μία νεωτεριστικοῦ τύπου μάσκα τοῦ κ. Berthoud.

Ἡ ἐκθεσις τῶν Independants περιέλαβεν ἐν 80000 πίνακας καὶ 100 ἔργα γλυπτικῆς. Ἀπετελέσθη μία ποικίλη συγκέντρωσις καλλιτεχνῶν σαφῶν καὶ τολμηρῶν, ἐργαζομένων ἄλλων ἐξ ἐνστίκτου καὶ ἄλλων μελετητῶν, μεταρρυθμιστῶν καὶ παραδόξων. Μία προσπάθεια νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὴν τέχνην ἕκείνα τὰ ὁποῖα αὐτὴ δὲν ἔμπορεῖ νὰ τοῖς δώσῃ. Μία ἀναζητήσις τῆς συγκινήσεως ἐν τῇ σκέψει, μία ἀνωτέρα ἀντίληψις καὶ πολλὴ φιλοδοξία, εἶνε τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν νεωτέρων προσπαθειῶν.

Εἰς τὸ Μουσεῖον τῶν Διακοσμητικῶν τεχνῶν διωργανώθη ἡ ἐνδεκάτη ἐκθεσις τῆς «Société des Artistes Décorateurs». Δὲν διαφέρει τῶν προηγουμένων ἐκθέσεων. Προεκάλεσε ἀρκετὸν ἐν τούτοις ἐνδιαφέρον, ὡς ἐκ τῆς συμμετοχῆς ἱκανῶν καλλιτεχνῶν.

Οἱ Οὐμορισταὶ ζωγράφοι εἰς τὴν Στοὰν τῆς

Βιογραφίας εξέδθησαν έργων των. Τὰ περισσότερα θέματα ἔχουν τὴν γυναικίαν φιλαρέσκειαν. Ἐντύπων ἔκαμαν τὰ σκίτσα τοῦ Φοραίν ελλημένα ἀπὸ τὰ δικαστήρια, τοῦ Naudin οἱ τύποι γελοιοποιῶν τοῦ ἵπποδρομίου καὶ τοῦ Morin τὰ διακοσμητικὰ ἔργα.

— Τῆ 27 Ἀπριλίου ἐορτάσθη ἡ ἑκατονταετηρίς ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ μεγάλου Ἀγγλοῦ φιλοσόφου Ἐρβέρτου Σπένσερ, συγγραφέως «τῶν Ἀρχῶν τῆς «Ψυχολογίας», τῆς δεκατόμου «Συνθετικῆς φιλοσοφίας», τῶν «Ἀρχῶν τῆς «Κοινωνιολογίας» δι' ὧν ἠθέλησε νὰ ἐμπεδώσῃ τὴν πίστιν.

— Ἐξελέγη νέος Ἀκαδημαϊκὸς ἐν Γαλλίᾳ ὁ δραματικὸς συγγραφεὺς Ροβέρτος ντὲ Φλέρ, ὅστις εἶνε καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν τῶν ἄλλων ἀθανάτων, γεννηθεὶς τῆ 1872. Ὁ ντὲ Φλέρ ἐξελέγη εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ μαρκησίου ντὲ Σεγκύρ. Ἦρχει νὰ γράφῃ διηγήματα τῆ 1896 καὶ ἀπὸ τοῦ 1900 ἐπεδόθη εἰς τὸ θέατρον, συνεργαζόμενος μετὰ τοῦ Καγιαβέ, μετὰ τοῦ ὁποίου ἔγραψε πολλὰ ἔργα—ἐν οἷς τὰ Μονοπάτια τῆς Ἀρετῆς, ὁ Μπαμπᾶς, τὸ Γαῖδοῦρι τοῦ Μπουριντάν, ἡ Μικὴ καὶ ἡ μαμὰ τῆς, ὁ Ἐρως ἀγρυπνεῖ, ἡ Πρίμερόζ, τὸ Πράσινο ἐνδυμα σάτυρα τῆς Ἀκαδημίας. Ἐκ τούτων τινὰ ἐπαίχθησαν ἐν Ἀθήναις. Ἡ συνεργασία τῶν διεκόπη ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ Καγιαβέ ἀποθανόντος κατὰ τὸν πόλεμον ὅτε ὑπηρετεῖ ὡς σωφὲρ. Ὁ ντὲ Φλέρ, ὅστις ἦτο γαμβρὸς τοῦ Σαρδοῦ, δὲν ἔγραψε ἔκτοτε τίποτε, ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν δημοσιογραφίαν. Συνεργάζεται ἤδη εἰς τὸν «Γαλάττην». Ἔχει γράφῃ καὶ ἱστορίαν τῆς Κύπρου.

Ἐπίσης ἐξελέγησαν Ἀκαδημαϊκοὶ ὁ Ἰωσήφ Μπεντιὲ γεννηθεὶς τῆ 1864 καθηγητῆς τῆς Μεσαιωνικῆς φιλολογίας εἰς τὸ Γαλλικὸν Κολλέγιον εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Ροστάν καὶ ὁ Ἀνδρέας Σεβριγιὸν γεννηθεὶς τῆ 1864, ἀνεπίδους τοῦ Ταίν, καθηγητῆς τῆς φιλολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ἀίλλης συγγραφεὺς πλείστων ἔργων ἱστορικῶν περὶ τῶν Ἰνδιῶν, τῆς Ἀσίας καὶ τῶν Μουσουλμανικῶν ἐν γένει χωρῶν, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Στεφάνου Λαμῦ. Ὁ Μπεντιὲ ἔλαβε ἐπὶ 30 ψηφοφορησάντων, 20 ψήφους, τοῦ Φρανσίς Ζάμ λαβόντος 8, τοῦ Πῶλ Φῶρ 2. Ὁ Σεβριγιὸν ἐξελέγη διὰ ψήφων 18. Ὁ Μπεντιὲ ἔγινε παγκοσμίως γνωστὸς μετὰ τὸ μυθιστόρημά του «Τριστάνος καὶ Ἰζόλδη». Οἱ «Ἐπικοὶ θρύλοι» τὸν κατέταξαν μετὰ τῶν Διδασκάλων τῆς ἱστορικῆς φιλολογίας. Ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Σεβριγιὸν γνωστότερα εἶνε αἱ «Νεκρὰ χωραὶ» καὶ ἡ «Σκέψις τοῦ Ράσκιν».

Ἦδη αἱ ἔδραι εἶναι πλήρεις. Ὁ πρὸ ἐτῶν ἐκλεγείς στρατηγὸς Λυωταὶ ἐγένετο δεκτός, ὑπολείπεται δὲ ἡ δεξιῶσις τοῦ Κλεμανσῶ.

— Εἰς τὴν τριμηνιαίαν Νεοελληνικὴν ἐπιθεώρησιν του εἰς τὸν «Mercure de France» ὁ κ. Ἀστεριώτης ἔπεσεν ἀνύποπτος εἰς τὴν παγίδα τοῦ «Νουμά», τοῦ ὁποίου τὸν φανταστικὸν πίνακα μελλόντων Ἀκαδημαϊκῶν ἐξέλαβεν ὡς πραγματικόν. Γράφει διὰ τὰ «Παρά-

καιρα» τοῦ κ. Παλαμᾶ καὶ δι' ἐκδόσεις ἱστορικῶν ἔργων τῶν κ. κ. Ἀδαμαντίου καὶ Ψάλτη.

— Ὁ μεγαλειότερος βαθύφωνος τοῦ κόσμου, ὁ Σαλιάνιν, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγράφη ἐσχάτως ἐτι ἐφονεύθη, ζῆ καὶ ἔδωσε μάλιστα καὶ συναυλίας εἰς Ρεβάλ. Εἶνε Μπολσεβίκος καὶ πρόκειται νὰ περιοδεύσῃ τὰς Σκανδιναυικὰς χώρας ὅπως κηρύξῃ τὸ Ἐυαγγέλιον τοῦ Λενίν. Οἱ Μπολσεβίκοι τὸν πληρώνουν 36 ἑκατομμύρια ρούβλια τὸ ἔτος.

— Ἡ Ἐταιρία «L'Aide aux femmes de professions liberales» ἀπονέμει βραβεῖον εἰς ἀνεκδοτὸν ἔργον γυναικὸς, ἡ ὁποία δὲν ἔχει τίποτε δημοσιεύσει ἀκόμη. Ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ ἀπένευμε ἐφέτος εἰς ἓν μυθιστόρημα τῆς δεσποινίδος Βιουίτζα ἐπιγραφόμενον «Cécile Rambaud»

Τὸ φιλολογικὸν ἐτήσιον βραβεῖον ἐκ 3000 φρ. τὸ ἰδρυθὲν ὑπὸ τοῦ Pierre Corrad, ἐδόθη, διὰ πρώτην φοράν ἀπονεμόμενον, εἰς τὸν ποιητὴν Henry Jacques διὰ τὸ βιβλίον του «Nous... de la Guerre».

— Ἀπέθανεν ἐν Νεαπόλει ὁ Ἴταλὸς ποιητῆς Giovanni Capurro. Αἱ ποιήσεις του εἶχον διαφημισθῆ ἦτο ὁ στιχοῦργος τοῦ γνωστοτάτου Ναπολιτανικοῦ ἄσματος Ὁ Sole mio, τοῦ παιζομένου ἀπὸ ὅλας τὰς ὀρχήστρας τοῦ κόσμου. Ἡ συλλογὴ του Carduccianelle συνθεθειμένη ἐπὶ ἀρχαίων μέτρων ἐξετιμήθη πολὺ ὑπὸ τοῦ Καρδοῦτσι. Εἶχε μεγάλην εὐχέρειαν εἰς τὸ αὐτοσχεδιάζειν.

— Κατάπληξιν προξενεῖ ἐν Παρισίοις τὸ γλυπτικὸν ἔργον τοῦ νεαροῦ γλύπτου Πῶλ Νταρντὲ «Αἰωνία τύψις», συμβολίζον τὴν καταδίκην τῆς ψυχρᾶς ὥραιας κόρης ἡ ὁποία ἐβασάνισε ὅσους τὴν ἠγάπησαν καὶ τῆς ὁποίας τὰ μαλλιά ἔχουν μεταβληθῆ εἰς ὄψεις. Ὁ Νταρντὲ πρὸ δωδεκαετίας ἦτο βοσκός, ἀλλ' εἶχε μεγάλην κλίσιν εἰς τὴν γλυπτικήν. Εἰσήχθη εἰς τὴν Καλλ. σχολὴν τοῦ Μομπελιὲ καὶ εἶτα τῶν Παρισίων, ἀλλὰ ταχέως ἀπεχώρησε ἀκολουθήσας τὸ πρωτότυπον τοῦ δαιμόνιον. Ἡ «αἰωνία τύψις» καὶ ὁ «Φαῦνος» ἐκτεθέντα εἰς τὸ Salon ἐβραβεύθησαν, προκαλέσαντα τὸν θαυμασμόν.

— Ἐν Παρισίοις εἰς τὴν Salle des Agriculteurs ἐδόθη συναυλία Ἑλληνική. Μετέσχον ἡ κ. Λέλα Στεκούλη (πιάνο), ὁ κ. Βολωνίνης (βιολί) καὶ αἱ δεσπ. Φιλιππίδου καὶ Δαλεζίου (ἄσμα). Αἱ δύο τελευταῖαι ἔψαλον ἐν δυαδίᾳ ἓν μέρος ἀπὸ τὸ «Roi d'Ys» ἐπιτυχῶς.

— Ἐν Παρισίοις ἐδόθη συναυλία ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Πολυμνίας Γλυνοῦ, μαθητρίδος τοῦ Ἑλληνος βαρυτόνου κ. Καροπούλου. Ἡ φωνὴ τῆς ἔκαμε ζωηρὰν ἐντύπωσιν. Ἐπίσης ἔδωσε συναυλίαν ἡ δ. Μ. Φιλιππίδου συμπράξει δλων τῶν ἐν Παρισίοις Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν.

— Ὁ κ. Οὐμβέρτος Περνὸ ἔκαμε τρεῖς διαλέξεις εἰς τὸν Σορβόννην περὶ τῆς συγχρόνου Ἑλλ. ποιήσεως. Ὁμίλησε διὰ τὴν δημόδιον ποίησιν, ἐξήγησε τὸ ἔργον τῶν κ. κ. Δροσίνῃ καὶ Πῶ-

λαμᾶ καὶ ἀνέλυσε τὴν Ἑλλ. ψυχὴν, ὡς ἐκδηλοῦται εἰς τὰ ἔργα τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν.

— Ἡ Γαλλικὴ καθημερινὴ ἔφημερις Memorial des Pyrenées ἀπὸ 117 ἐτῶν ἐκδιδομένη διέκοψε τὴν ἐκδόσιν τῆς ἑνεκα τῆς μεγάλης ὑπερτιμήσεως χάρτου καὶ στοιχειοθεσίας.

— Ὁ κ. Λάμπας ἀφ' οὗ ἔδωσε παραστάσεις εἰς τὸ Λονδίνον ἀνεχώρησε διὰ τὴν Ὀστάνδην, ἔπος τραγουδήσῃ εἰς τὸ ἐκεῖ θέατρον.

— Ἑλληνικὸς περιοδεῶν θίασος ὑπὸ τὴν κ. Βιργινίαν Δελενάρδου ἔδωκε παραστάσεις εἰς Παρισίους.

— Τὴν 25 Ἰουνίου (ν. η) συνήλθεν ἐν Πάργᾳ Διεθνὲς Δημοσιογραφικὸν Συνέδριον, διὰ νὰ σκεφθῆ περὶ συγκροτήσεως μεγάλου Παγκοσμίου Δημοσιογραφικοῦ Συνεδρίου.

— Ἀπέθανεν ὁ Ἀγγλὸς συγγραφεὺς λαϊκῶν μυθιστορημάτων Κάρλος Γκάρβις ἀφ' οὗ περιουσίαν 78,000 λιρῶν προερχομένην ἐκ συγγραφικῶν δικαιωμάτων. Τὰ Ἀγγλικὰ φύλλα ὑπενημιζοῦν ὅτι ὁ Οὐάλτερ Σκὼτ ἀφήκεν περιουσίαν 300,000 λιρῶν κτηθεῖσαν ἐκ τῶν συγγραμμάτων του, ὁ Δίκενς 100,000 λιρῶν, ὁ Λύτον 80,000.

— Ἀπέθανεν εἰς Παρισίους ἡ διάσημος ἠθοποιὸς Γαβριέλλα Ρεζάν, ἡ ὁποία ἐπὶ 45 ἔτη ἔπαιξεν εἰς διάφορα θέατρα, ἔκαμε δὲ ἐπανειλημμένας περιοδείας. Κόρη παλαιοῦ ἠθοποιοῦ ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον ἐπὶ σκηνῆς τῆ 1875 εἰς τὸ θέατρον Βωντεβίλ, τὸν διευθυντὴν τοῦ ὁποίου Πορέλ ἐνυμφεύθη τῆ 1893. Ἀλλὰ βραδύτερον, συνεπέα σκανδαλώδους ἐπεισοδίου, τὸ ὁποῖον ἀψησχόλησεν δλόκληρον τὴν Γαλλικὴν πρωτεύουσάν, διεξεύχθη τὸν Πορέλ, ἰδρύσασα τὸ θέατρον Ρεζάν, ὅπερ ἀνήχθη εἰς ἀνάλογον πρὸς τὴν δόξαν τῆς περιωπῆν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ

Ἡ εἰνικεῖα τῆς Ἐλευθερίας. — Ὁ φουτουριστῆς καὶ τὰ μανιφέστα του. — Διςχοροκέρδεια καὶ Κράτος. — Τὰ δεσμὰ τοῦ γάμου. — Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία. — Ἐν πνευματικῶν μαυσιωτέων. — Ἡ πνευματικὴ ἰδιοκτησία.

ΡΥΛΟΙ αἰῶνων λαμβάνουν τὴν σάρκα τῆς πραγματικότητος. Ἡ κατάληψις τῆς Ἀδριανουπόλεως, ἡ προέλασις εἰς Προῦσσαν, ἡ ἐκχώρησις τῶν Δωδεκανήσων, συνετέλεσθησαν εὐτυχῶς, ὥστε τὸ Ἑλ. Ἔθνος νὰ ἀποκαθίσταται εἰς τὴν παλαιάν του εὐκλειαν, ἢν εἶχεν ἀμαυρώσῃ ἡ Μουσουλμανικὴ κατάκτησις. Ὁ Ἑλλ. στρατὸς, μνήμων τῶν ἐνδόξων παραδόσεών του, ἐπανέκτησε τὴν πατρῶαν κληρονομίαν καὶ ἡ Ἑθνικὴ ψυχὴ ἀγάλλεται διὰ τὸ πραγματοποιούμενον ὄνειρον τῆς

Ἡ ἐκλιπούσα καλλιτέχνις δὲν ἦτο ἀγνωστὸς εἰς τὰς Ἀθήνας. Πρὸ δεκαετίας τὸ θεατρικὸν μας κοινὸν τὴν ἐθαύμασεν εἰς τὴν «Κυρίαν δὲν με μέλλει» τοῦ Σαρδοῦ.

Προικισμένη με ὑπέροχα σκηρικὰ προσόντα, με τάλαντον Πρωτεῖκόν, διεκρίθη εἰς τοὺς πλέον ἀνομοίους ρόλους, ἐμφυχώνουσα τὰς ἡρωίδας τῶν μεγαλειτέρων Γάλλων θεατρικῶν συγγραφέων. Αἱ κυριώτεραι δημιουργίαι τῆς ἦσαν ἡ Λυσιστράτη, ἡ Σαπφώ, ἡ Ζαζᾶ, ἡ Λαμπαδηδρομία καὶ ἡ Κυρία δὲν με μέλει. Ἦτο ἡλικίας 63 ἐτῶν.

— Ἐν Χριστιανίᾳ θὰ συνέλθῃ τὸν Σεπτέμβριον Διεθνὲς Γυναικίον Συνέδριον. Ἡ Ἑλλὰς θὰ ἀντιπροσωπευθῇ διὰ κυριῶν ὡς ἐξέλεξε τὸ Ἑθν. συμβούλιον τῶν Ἑλληνίδων.

— Ἀπέθανεν αἰφνιδίως εἰς τὸν Πειραιᾶ ὁ Ἀμερικανὸς ἀνταποκριτῆς τοῦ «Ἐσπερίνου» Ταχυδρόμου τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ τοῦ «Χριστιανικοῦ Μηνύτορος» τῆς Βοστώνης Τζῶν Χάμπερς.

— Τὸν Ὀκτώβριον θὰ συγκαληθῇ τὸ Δ'. Πα-νελλήνιον Γυναικίον συνέδριον ἐν Ἀθήναις. Ὑπολογίζεται νὰ περιλάβῃ 3000 γυναῖκας ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Θὰ γίνῃ συγχρόνως τότε μεγάλη γυναικεῖα ἀποκλειστικῶς συναυλία καὶ ἐκθέσις. Θὰ διαιρεθῇ τὸ συνέδριον εἰς τμήματα, ἅτινα θὰ συζητήσουσιν θέματα ἀναγόμενα εἰς τὴν δρᾶσιν τῆς γυναικὸς, ὡς συζύγου, ὡς μητερός καὶ ὡς πολιτίδος.

— Τὸν Ὀκτώβριον συνέρχεται εἰς Σίδνεϋ τῆς Αὐστραλίας Συνέδριον τοῦ Παγκοσμίου τύπου. Θὰ μετᾶσχουν 40 κράτη, προσεκληθῆ δὲ καὶ ἡ Ἑλλάς.

ἀπελευθερώσεως τῶν ὑποδοῦλων. Ἀληθινὴ ἡ φύπνις, προοιωνιζομένη φωτεινὸν τὸ μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅστις ἐπῆρξε πάντοτε τὸ πρότυγον τοῦ πολιτισμοῦ.

*

Ὁ παλιὸς μου — ἐξ ἀποστάσεως — φίλος Μαρινέτι, ὁ ἰδρυτῆς τοῦ Φουτουρισμοῦ ὄν ἀπὸ ἑνδεκα ἐτῶν ἀγωνίζετα νὰ διαδώσῃ, μὲ ἔσπειλε μετὰ μακρὰν ἑνεκα τοῦ πολέμου διακοπῆν, ἐν βιβλίον περὶ τῶν λέξεων τοῦ φουτουρισμοῦ, τρία μανιφέστα καὶ μίαν φουτουριστικὴν ἐφημερίδα. Τὸ βιβλίον εἶνε τὸ ἐξωφρενικώτερον ἐξ ὅσων εἶδον ποτὲ τὸ φῶς. Ἀδύνατον νὰ περιγραφῆ. Σημεῖα, μεγέθη διάφορα, χάρται, παρατεταμένα ὡς ἠγῶ γράμματα κυκεῶν ἀληθῆς. Ἀπὸ τὰ μανιφέστα ἐν καυτηριάζει τὴν γυναικίαν πολυτέλειαν, ἐν εἶνε φιλολογικὸν καὶ ἐν ζωγραφικόν. Ἡ ἐφημερις ἔχει καὶ εἰκόνας εἰκονικὰς δηλ. δὲν λέγουσιν τίποτε. Μερικοὶ θαυμάζουσιν τὴν

φαντασίαν του ανθρώπου αυτού του τόσον μελλοντικού, ἐγὼ θαυμάζω τὴν ἐπιμονὴν του νὰ ἀντλή εἰς πίσθον Δαναίδων.

Ἡ εἰρήνη κατακτᾶ καὶ πάλιν τὸν κόσμον, ἀλλ' ἡ αἰσχροκέρδεια μαίνεται, ὡς καὶ ἐν τῇ πολεμικῇ ἐποχῇ. Ὁ βίος καθίσταται σχεδὸν ἀβίωτος ἀπὸ τὰς ἀδικαιολογήτους ὑπερτιμήσεις, αἱ ἐποιοῦν ἐξαντλοῦν οἰκονομικῶς καὶ δὲν ἐννοοῦν νὰ ὑποχωρήσουν. Εἰς τρόπον ὑπάρχει σωτηρίας. Ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τοῦ νὰ ἀγοράζωμεν μὴ ἀπολύτως ἀναγκαῖα πράγματα. Ἰδίως αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ ἀπαρνηθοῦν τὴν πολυτέλειαν. Οἱ Ἄγγλοι ἔδωσαν τὸ παράδειγμα. Ἐφόρουν ἐργατικὰς μπλουζέες. Ἡ σπατάλη νὰ περισταλῇ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἐκ τῆς ὁποίας προέρχονται φόροι βαρύνοντες τὰς ἀστικὰς τάξεις. Ν' αὐξήσῃ ἡ παραγωγὴ, ὥστε νὰ ὑπάρξῃ αὐτάρκεια. Νὰ τιμωροῦνται ἀμειλίχως οἱ αἰσχροκέρδεις. Οἱ νεόπλουτοι οἱ ὅποιοι ἐνισχύουν μὲ τὸ ἀκόπως κτηθὲν καὶ ἀφειδῶς σκορπιζόμενον χρῆμα τῶν τὰς ὑπερτιμήσεις, νὰ φορολογηθοῦν ἀγρίως. Τί γίνεται ἐξ ὧν αὐτῶν; Δυστυχῶς τίποτε. Τὸ Κράτος κοιμᾶται καὶ ὁ ἀστός ὑποφέρει.

Ὁ νέος περὶ διαζυγίου νόμος, ὅστις λύει τὰ δεσμά τοῦ καταναγκαστικοῦ γάμου καὶ εἰς τοὺς ἀπρηχαιωμένους λόγους τοῦ διαζυγίου προσθέτει «τὸν κλονισμόν τῆς οἰκογενειακῆς γαλήνης», ἀπετέλεσε θέμα συζητήσεων νομικῶν, κοινωνιολογικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν. Διότι ὁ θεσμός τοῦ γάμου εἶνε ὁ ρυθμιστὴς τῆς ζωῆς, ἐνδιαφέρει ὅλους καὶ ἐπιδρᾷ ἐφ' ὅλων βαθύτατα. Αἱ νεώτεροι συνθῆκαι τοῦ βίου δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀφίσουν ἀθικτον τὸ διαζύγιον, ὅπερ ἦτο φραγμὸς εἰς τὴν συμβίωσιν δύο ἀτόμων ὅσων τὴν ζωὴν ἡ ἀσυμφωνία τῶν χαρακτήρων ἢ ἡ στρεβλὴ ἀντίληψις μετέβαλε εἰς διηνεκὴ Κόλασιν ἢ ἀπιστίαν. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος διεμαρτυρήθη διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου ὡς ἀντικειμένου εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις καὶ ὡς σεῖοντος τὰ θεμέλια τῆς οἰκογενείας διὰ τῆς παρεχομένης μεγάλης εὐκολίας πρὸς χωρισμόν. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἱ. Σύνοδος ὑπεχώρησε καὶ ὁ νόμος ἀνοίγει ἤδη θύρας καὶ παράθυρα διὰ τὰ φεῦγῃ ἐκ τῶν συζύγων ὁ μὴ ἀνεχόμενος τὴν γυναικείαν τυραννίαν ἢ ἡ μὴ στέργουσα τὴν ἀνδρικήν ἐπιβολήν.

Τὸ πνευματικὸν ἔργον τοῦ Σπυρίδωνος Λάμπρου ὑπῆρξε τεράστιον. Ὁ χαλκέντερος ἱστοριοδίφης ἐπλούτισε τὰς βιβλιοθήκας μὲ συγγράμματα πολῦτιμα καὶ ἐπραγματεύθη θέματα ἐνδιαφέροντα ἐπὶ ἡμῶν αἰῶνα. Ἡ στοργικὴ μέριμνα τῆς χήρας καὶ ἡ συνεργασία τῶν κ. κ. Σκια καὶ Χαριτάκη ἐτέλεσαν ἓνα ἀντάξιον τοῦ ἐκλιπόντος μνημόσυνον. Τὸ ἐκδοθὲν μεταθα-

νάτιον τεύχος τοῦ «Νέου Ἑλληνομνήμονος» εἶπε ἀφιερωμένον εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν δρασίαν του. Ὁ εὐγλωττότερος ἐπιτάφιος, τὸ μεγαλοπρεπέστερον μνημεῖον ὠχρῶσι πρὸ τοῦ τεύχους αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον εἰς τὰς σελίδας του κατοπτρίζει ὅλην τὴν τὴν ἀκάματον ἐργασίαν. Ἀναγράφονται ὅσα ἔργα ἔγραψε καὶ ἐξέδωκε ἀπὸ τοῦ 1866 μέχρι τοῦ 1917, ἐν ὄλῳ 479. Ἐλεται κατόπιν κατάλογος τῆς ἀπομενούσης ἀνεκδότου ἐργασίας του, ἐξ ἴσου πολυτίμου, ἐν ἣ ἐξέχουσαν θέσιν κατέχουσι τὰ «Βραχέα Χρονικά», τὸ Εἰκονογραφημένον Λεύκωμα τῶν Αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου, ἡ Ἐπισκόπησις τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἱστορικῶν μελετῶν κατὰ τὸν Α'. αἰῶνα τῆς παλιγγενεσίας τοῦ ἔθνους μετὰ προεισαγωγῆς περὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἱστορημάτων ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἡ συνέχεια τῶν «Παλαιολογίων καὶ Πελοποννησιακῶν» συλλογῆς ἀφορώσης τὴν ἱστορίαν τῆς Πελοποννήσου ὑπὸ τοὺς Παλαιολόγους ἣτις ἐπρόκειτο νὰ συμπεριλάβῃ ἐξ τόμους κειμένων καὶ δίτομον ἱστορικὴν πραγματείαν περὶ τοῦ θέματος τούτου, καὶ ἄλλα, ὡς καὶ σημειώσεις ἄς συνέλεξεν ἐκ τῶν ἀρχαίων καὶ βιβλιοθηκῶν τῆς Ἰταλίας καὶ ἰδία τῆς Αὐστροουγγαρίας, σπουδαιοτάτης σημασίας ἐργασία, δι' ἣν πολυετέι; ἀπητήθησαν ἔρευναι. Ἡ ἀναγραφὴ τῆς ἀνεκδότου ἐργασίας τοῦ Λάμπρου προκαλεῖ τὸν θαυμασμόν. Καὶ ἤδη προκύπτει τὸ ἐρώτημα: Πῶς θὰ κατορθωθῇ ἡ ἐκδοσις τῶν χειρογράφων; Δὲν πρέπει χάριν τῶν μελετητῶν τῆς πατρίδος ἱστορίας νὰ καταστῇ κοινὸν κτήμα ἡ ἐπιστημονικὴ αὐτὴ ἐργασία τοῦ μεγάλου ἱστορικοῦ; Ἡ ζωὴ του, ἣτις οὐνομήτατα ἀλλὰ μετ' ἀκριβείας σκιαγραφεῖται εἰς τὰς πρώτας σελίδας, ἐξέλιπε. Τὸ ἔργον του ὅμως ἀνήκει εἰς τὸ ἔθνος καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ μεριμνήσῃ ὥστε ταχέως νὰ ἴδουν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ὅσα ζηλοτύπως ἤδη κρύπτουν οἱ φάκελλοι τῶν μελετῶν του—ἀληθινὰ κυψέλαι ἱστορικῆς ὕλης.

Ἐψηφίσθη ἐπὶ τέλος καὶ ὁ νόμος περὶ πνευματικῆς ἰδιοκτησίας. Εἶχον ἄλλοτε ψηφισθῆ ἀτελεῖς διατάξεις, ἀπόπειραι κατὰ καιροὺς ἐγένοντο πληρεστέρως νομοθετικῆς προνοίας ὅπως προστατευθῇ ἡ ἰδιοκτησία τῶν πνευματικῶν ἔργων. Ἦδη, κατόπιν περιπετειῶδους ἐργασίας, εἰσερχόμεθα καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν διεθνήν σύμβασιν τῆς Βέρνης. Ὅχι μόνον οἱ ἰδιοκίμας συγγραφεῖς καὶ συνθέται καὶ καλλιτέχναι προστατεύονται ἀπὸ τῆς λογοκλοπῆς καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἀλλὰ καὶ οἱ ξένοι. Ὡς πρὸς αὐτούς, ἐκ τοῦ φόβου μὴ ἐλαττωθῶν αἱ μεταφράσεις ὧν ἔχομεν ἀπόλυτον ἀνάγκην, προέκυψαν σοβαραὶ ἀντιρρήσεις, αἵτινες ὅμως δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει.

ΔΑΦΝΙΣ

SAINT-SAËNS

ΑΛΗΞΜΟΝΗΤΟΣ θὰ παραμείνῃ εἰς τοὺς Ἀθηναίκοις μουσικοὺς κύκλους ἢ εἰς Ἀθήνας διαμονὴ τοῦ ἐνδασοτέρου τῶν ζώτων Γάλλων μουσουργῶν, τοῦ Καμιλλοῦ Σαιν—Σάνς. Καίτοι ἄγων ἡλικίαν 85 ἐτῶν δὲν ὠκνησε νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν καὶ μὲ νεανικὸν ἐνθουσιασμόν νὰ ἔλθῃ προσκνητὴς τοῦ ἀρχαίου μεγαλείου, διὰ τὰς μᾶς μνήσῃ συγχρόνως εἰς τῆς μουσικῆς τέχνης τὰς ὑπερῶχους ἐμπνεύσεις του.

Ὁ μέγας μουσουργὸς εἰς ἡλικίαν πέντε ἐτῶν, συνέθεσε μίαν «ρομάντσαν», πρὸ μηνῶν δὲ τὸν Ὑμνον τῆς εἰρήνης. Καὶ τὴν ἔγραψε κατὰ τὰς ὀκτώ δεκαετηρίδας. Ἀπ' ὅλα τὰ εἶδη τῆς μουσικῆς, κατ' ἐξοχὴν δημουργικός. Ἔργα δραματικά καὶ λυρικά, συμφωνικά, ἔργα θερησκευτικά, ἔργα διὰ solo καὶ ὀρχήστραν, μελωδίας κ. λ. π. περὶ τὰ 300, συνέγραψε δὲ καὶ περὶ τὰς εἴκοσι μελέτας αἰσθητικῆς. Εἶνε μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ ἔχει τιμηθῆ διὰ τοῦ Γαλλικοῦ μεγαλοσταύρου. Πλεῖστα ἔργα του ἔχει ἐμπνευσθῆ ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, ὡς τοὺς Γάμους τοῦ Προμηθέως, τὴν Ἀντιγόνην, τὴν Περσεφόνην, τὴν Φρύνην, τὴν Δηλιανειραν, τὴν Ἀνέμην τῆς Ὀμφάλης, τὴν Νεότητα τοῦ Ἡρακλέους. Εἰς τὰς συνθέσεις του εἶνε αἰσθηματικός, διαυγὴς τὴν ἔκφρασιν, εἰλικρινὴς, κλασικιστὴς. Ὁ ἀκροατὴς ἐννοεῖ τί θέλει νὰ ἐρμηνεύσῃ ὁ συνθέτης. Ὅλα ἔχουν σαφήνεια, ἀλλὰ καὶ πνεῦμα. Θαυμαστὴς τοῦ Μπετόβεν, πολέμιος τῶν βαγνερίων καὶ ριζοσπαστικῶν τάσεων τῶν συναδέλφων του. Εἶνε μουσουργὸς ἐξυπηρετῶν τὴν πατρίδα του διὰ τῆς ἀριονίας, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ παρίδῃ καὶ τὸ αἶσθημα ἄλλων τόπων οὓς ἐπισκέφθη κατὰ τὰς ἐτησίας περιουσίας του μέχρι τῶν ἀποτέρων σημείων.

Τὸ σπουδαιότερον τῶν ἔργων του ὑπῆρξεν ὁ «Σαμψὼν καὶ Δαλιδᾶ».

Ἡ ἐν Ἀθήναις διαμονὴ του ὑπῆρξε, δι' αὐτὸν μὲν μία συνεχὴς ἐκδήλωσις εὐλαβοῦς θαυμασμοῦ, δι' ἡμᾶς δὲ μία ἀφθονος καλλιτεχνικὴ πανδοσία.

Τέσσαρες συναυλῖαι ἐδόθησαν, ἐν αἷς ἐκυριάρχει ὁ Σαιν—Σάνς, ὅχι μόνον ὡς συνθέτης ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκτελεστής. Διότι ἔχει καὶ τὸ χάρισμα τῆς ἐκτέλεσεως εἰς βαθμὸν καταπλήσσοντα. Ὁ θαλερὸς προσφύτης ἀποδίδει καὶ τώρα εἰς τὸ πιάνο τὰ ἔργα του, μὲ θαυμασίαν δεξιότητα, χάριν καὶ εὐχέρειαν, ἦν κατ' οὐδὲν ἡλάττωσε ἡ ἡλικία. Ἡ αἰσθηματικότης του συγκινεῖ βαθύτατα. Ἀκούρατος δὲ. Ἡ πρώτη συναυλία (festival), ἦτο συμφωνικὴ καὶ ἐδόθη ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας τοῦ Ὁδείου, ἣτις ἐξέτελεσε τόσον καλά, ὥστε νὰ προκαλέσῃ τὸν ἀνεπιφύλακτον ἔπαινον τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ, τὴν Δευτέραν συμφωνίαν του, τὴν Νεότητα τοῦ Ἡρακλέους, τὸ Στρατιωτικὸν Γαλλικὸν ἐμβατήριον, μετὰ τοῦ συνθέτου δὲ μίαν ραψωδίαν, μίαν reverie καὶ ἐν caprice βάλς «Wedding Cake». Μετὰ τοῦ κ. Λυκούδη ἐξέτελεσε τὸ τρίτον Κονσέρτο διὰ βιολί, δυσκολώτατον, τὸ ὁποῖον ἔχει παίξῃ πρὸ τινος ὁ κ. Τόμπσον. Ὁ Ἕλλην ἐκτελεστὴς ἐφιλοτιμήθη νὰ τὸ ἀποδώσῃ ὅσον ἦτο δυνατόν καλλίτερα. Τὸ ὀρειότερον μέρος τοῦ προγράμματος ἀπέτελεσε τὸ θαυμάσιον Septuor, ἐκτελεσθὲν ἀπόγως ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας, τοῦ συνθέτου καὶ τοῦ καλλιτέχνου τῆς σάλπιγγος κ. Μεταλληνοῦ.

Ἡ δευτέρα συναυλία ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἔργα του μουσικῆς δωμάτιου. Ὁ συνθέτης μετὰ τῶν κ. κ. Μπουστιντοῦ καὶ Παπαδημητρίου ἐξέτελεσαν τὸ Trio εἰς μιὰ ἑλασσον, μετὰ τοῦ κ. Σουλτσε τὴν Σο-

νάταν εἰς μιὰ μπεμόλ μεῖζον—ἡ ὄρειότερα ἐκτέλεσις καὶ ἐμπνευσις ἀνωτέρα τῶν δύο ἄλλων, μὲ ἐν θαυμάσιον andante,—καὶ μετὰ τῶν κ. κ. Λυκούδη καὶ Παπαδημητρίου τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 Trio. Μολονότι τὸ ἐν Trio ἔγγραφο 30 ἔτη μετὰ τὸ ἄλλο, παρατηρεῖται ἡ αὐτὴ τεχνολογία.

Ἡ τρίτη συναυλία ἦτο Recital πιάνου δοθὲν ὑπὸ τοῦ μουσουργοῦ χάριν τῶν μαθητῶν τοῦ Ὁδείου. Μοναδικὸς ἐκτελεστὴς ὁ κ. Σαιν—Σάνς ἔπαιξε ἓνα ἔργα Γκλουκ, Ραμό, Μπετόβεν, Λίστ, Σοπέν, Γκουνὸ καὶ δύο ἰδικὰς του συνθέσεις. Κατὰ τὴν συναυλίαν ταύτην ἐψάλη ὑπὸ τοῦ κ. Τριανταφύλλου ὁ Ὑμνος τῆς Εἰρήνης βραβευθεὶς ἐν διαγωνισμῷ ὃν εἶχε προκηρῆξῃ ὁ Φιγαρό. Ἐκ τῶν 300 ὑποβληθέντων ποιημάτων ἀνέλαβον νὰ μελοποιήσων ἅ 6 καλλίτερα ὁ Σαιν—Σάνς, ὁ Φωρὲ, ὁ Βιντόρ, ὁ Μεσσαζὲ κ. λ. π. Ὁ φιλοξενούμενος ὑφ' ἡμῶν συνθέτης ἐμελοποίησε τὸ ποίημα τοῦ κ. Φωρ, εἶχομεν δὲ τὴν τύχην νὰ τὸ ἀκούσωμεν ἀνορχηστρωτον ἀκόμη ἡμεῖς διὰ πρότην φοράν ἐκτελούμενον. Σύνθεσις γωρὶς ὑπερβολῆς, ἀλλὰ ἰσχυρῶς Γαλλικῆ, μὲ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς Μασσαλιώτιδος εἰς τὴν συνοδείαν, πρὸς ὑπόμνησιν τοῦ Γαλλικοῦ πολεμικοῦ πνεύματος Ἐψάλη, συνοδουδούτος τοῦ μουσουργοῦ, ὑπὸ τοῦ κ. Τριανταφύλλου. Ὁ συνθέτης κατὰ τὴν συναυλίαν αὐτὴν ἀπεθεώθη. Μετὰ τὸ τέλος, ἀπέψευξαν μαθηταὶ καὶ καθηγηταὶ τοὺς ἵππους τῆς ἀμάξης καὶ ἔσυραν αὐτὴν ζητωκραυγάζοντες μέχρι τῆς οἰκίας τοῦ κ. Νάζου, ὅτου ἐφιλοξενεῖτο.

Εἰς τὴν τελευταίαν συναυλίαν τοῦ Ὁδείου ἐπαίχθησαν πρὸς τιμὴν του ἡ Μνηστὴ τοῦ Τημπαριστοῦ καὶ τὸ Στρατιωτικὸν ἐμβατήριον ἐκ τῶν Ἀλγερινῶν σκηνῶν.

Πρὸς τιμὴν τοῦ Σαιν—Σάνς ἔδωσε ἡ Ἐνωσις τῶν Ἑλλήνων μουσουργῶν συναυλίαν. Ἦτο ἐπιτυχὴς ἡ ἰδέα νὰ γνωρίσῃ ὁ Γάλλος μουσουργὸς Ἑλληνικὰ ἔργα. Ἡ στρατιωτικὴ ὀρχήστρα ἐξέτελεσε τὰς καλλιτέρας Ἑλληνικὰς συνθέσεις, αἱ διηύθυνον ἐκ περιτροπῆς οἱ ἴδιοι συνθέται κ. κ. Λαυράγκας, Καλομοίρης, Γ. Λαμπιλέτ, Λιάλιος καὶ Μητρόπουλος. Ἐξέτελεσθησαν καὶ συνθέσεις τοῦ Σαμάρα, τοῦ κ. Ριάδη συμπληρωθέντος τοῦ προγράμματος διὰ τῆς Ἀλγερινῆς Σούτας τοῦ Σαιν—Σάνς, καὶ τοῦ Ὑμνου τῆς Παλλάδος ὃν ἐτραγουδῆσεν ἡ κ. Φωκά.

Καθ' ὅλας τὰς συναυλίας ἐξεδηλώθη ἀκράτητος ἐνθουσιασμός. Ἡ μεγαλειότερα τιμὴ τῶ ἀνεμειμήθη, κατὰ τὴν ἐπίσημον δεξίωσιν, ἦν διοργανώσε το ἱπουργεῖον τῆς Παιδείας εἰς τὸ θέατρον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ. Παρέστησαν οἱ ἐπίσημοι καὶ ὅλος ὁ μουσικὸς κόσμος. Μετὰ προσφωνήσιν τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικ. συμβουλίου τοῦ Ὁδείου κ. Ναυμί, ἡ κ. Ζερβὸ ἀπήγγειλε Γαλλιστὴ τὴν Προσευχὴν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τοῦ Ρενάν καὶ κίτοπιν ἡ δ. Μεσολωρᾶ, συνοδουδούσης τῆς ὀρχήστρας; ἔψαλε τὸν Ὑμνον πρὸς τὴν Παλλάδα τοῦ Σαιν—Σάνς. Αἱ δύο καλλιτέχνιδες μὲ λευκὰς ἀρχαιοπρεπεῖς ἀμφιέσεις ἴσαντο ὡς ἀγάλματὸ ἐκατέρωθεν καὶ ὑπεράνω τῆς ὀρχήστρας ἐπὶ μιᾶς πύλης. Ἡ ὀρχήστρα διευθύνοντος αὐτὴν τοῦ ἰδίου μουσουργοῦ Ἰσαμένου ἐπὶ ἀρχαίου ὀργανοῦ ἐπαίξε ἀρίστα τὴν παγκοσμίως φημισμένην «Νεότητα τοῦ Ἡρακλέους». Μετὰ προσφωνήσιν τοῦ κ. Νάζου, ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν κ. Πολίτης προσέφερε ἐν τὸς θήκης τὸν ἑλληνικὸν Μεγαλόσταυρον, μετὰ συντόμου προσλαλιάς, εἰς ἣν ἀπήντησεν ἐν συγκινήσει εὐχαριστῶν ὁ οὖτω ἐξαιρετικῶς τιμηθεὶς διαπρακτικὸς καλλιτέχνης.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΘΕΑΤΡΑ

ΛΛΕΙΨΕΙ χώρου δὲν παρηκολουθήσαμεν τὴν θεατρικὴν κίνησιν κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον διάστημα. Ἐκ χρονολογικοῦ καθήκοντος θὰ περιλάβωμεν αὐτὴν εἰς τὸ παρὸν τεύχος ὅσον τὸ δυνατόν συντομώτερα.

Προτοῦ διακόψῃ τὰς παραστάσεις τοῦ ὀδείου τοῦ Ὁδείου, ἔδωκε τὰς «*Αραβικὰς νύχτας*», τῆς «*Αγάπης*» καὶ τῆς «*Πεταλοῦδες*». Τὸ πρῶτον εἶναι Ἀγγλικὴ φάρσα τοῦ Μόξερ ἐξελληνισθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Ποριώτου μετὰ τὸ Ἀνατολικὸν ψευδώνυμον Ζαχαριόγλου! Ἐχει ἀθανάτητος, στερεῖται πνεύματος, ἀκατάλληλον διὰ δεσποινίδας καὶ διὰ θίασον σοβαρὸν ὅπως τοῦ Ὁδείου. Μία ἐλαφρῶν ἡθῶν γυναῖκα ἐγκαθίσταται αὐτόκλητος εἰς τὸ σπίτι ἐνὸς ὑπάνδρου, ὅστις τὴν παρουσιάζει ὡς ἀνεψιάν ἢ πεθερά ὡς πολυφερὸν τὴν προσορίζει διὰ τὸν υἱὸν τῆς ἑνα μέθυσον γυναικοθήραν, ἢ πραγματικῆ ἀνεψιὰ ἔρχεται, ὁ σύζυγος τὴν τοποθετεῖ εἰς ἕν ξενοδοχεῖον, ἢ σύζυγος, ἢ τις ἔλειπε εἰς ταξίδι, καταρθάνει, τὰ πράγματα σαλατοποιοῦνται κατὰ τρόπον διασκεδαστικόν. Γενικὴ λιποθυμία τοῦ θηλυκοῦ κόσμου καὶ ὁμολογία τοῦ συζύγου δι' ἧς ἐπέρχεται ἡ γαλήνη.

Ἡ «*Αγάπη*» τοῦ Αὐστριακοῦ δραματικοῦ μυθιστοριογράφου Σνίτσλερ ἐπαίχθη καὶ ἄλλοτε ἐπὶ Χρηστομάνου, εἶνε δράμα μετ' ἀλήθειαν καὶ εὐλιχρύνειαν γραμμῶν χωρὶς συγκρούσεις παθῶν, προκαλοῦν πολλὴν συγκίνησιν.

Εἶνε τοῦ εἴδους τοῦ «*Αντίο νεότης*». Δύο φίλοι γλεντοῦν μετὰ τὰς φίλας των. Τὴν διασκεδάσιν ταραττεῖ ἡ ἐπίσκεψις ἐνὸς συζύγου ὅστις καλεῖ εἰς μονομαχίαν τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν, ἔχοντα σχέσεις μετὰ τὴν γυναῖκα του, φρονεῖται καὶ ἡ τωρινὴ φίλη του μανθάνουσα ὅτι ἐσκοτώθη διὰ μίαν ἄλλην γυναῖκα σπεύδει νὰ αὐτοκτονήσῃ, ἐνῶ μάλιστα προσπαθεῖ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ ὁ γέρον πατέρας τῆς.

Ἡ «*Πεταλοῦδες*» εἶνε ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Σούδερμαν, ποῦ εἶχαν τὴν μεγαλειέταν ἐπιτυχίαν ἐν Εὐρώπῃ. Εἶνε μία ψυχολογία μίᾳς χήρας ἢ ὅποια ζητεῖ νὰ ὑπανδρεύσῃ τὰς τρεῖς ἀπρόικτους κόρας τῆς. Ἐκάστης ὁ χαρακτήρ διαγράφεται μετὰ πολλὴν σαφήνειαν.

Εἰς ἕκτακτον παράστασιν δοθεῖσαν ὑπὸ Ρώσων ἠθοποιῶν ἐξετιμήσαμεν αὐτοὺς εἰς τὸ μιμόδραμα *Τρία μιμόδράματα* — *Ἔρως καὶ θάνατος* — *Τὸ τελευταῖον δείπνον* — *Ἀπόκρεω*, ἐπαίξαν μετὰ πολλὴν τέχνην, ἀνυψώσαντες τὸ δῆλον αὐτὸ σκηρικὸν εἶδος, τὸ ἄγνωστον εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὸ ὅποιον ἡ κίνησις ἀντικα-

θιστῶ τὴν λέξιν. Τὸ πρῶτον εἶνε ἐρωτικὸν ἐπεισόδιον εἰς μίαν ταβέρναν δύο ἀπάχων ἐρωτευμένων μετὰ μίαν ἀπάχισαν καὶ ἐνῶ παλαῖουν μεταξὺ των δι' αὐτὴν, τὴν σκοτώνουν. Ἐπαίχθη θαυμασία. Τὸ δεύτερον εἶνε ἐρωτικὴ σκηνὴ λεπτοτάτη. Τὸ τρίτον, τὸ καὶ ἐκτενεστέρον, εἶνε ἡ αἰωνία ἱστορία τῆς Κολομβίνας διὰ τὴν ὅποιαν σκοτώνονται ὁ Πιερρότος καὶ ὁ Ἀρλεκίνος. Πρωτηγωνίστησαν εἰς τὰ τρία μελοδράματα ἡ κ. Κοβάνκο, πρωταγωνίστρια τοῦ Ρωσικοῦ κινηματογράφου, ἢ χορευτρία Βερσινιγάγια καὶ ὁ χορογράφος Βασίλιεφ. Ἡ μουσικὴ πολὺ καλὴ.

«*Ὁ Πρίγκηψ Βαλεντίνος*», ἡ ἐπιτυχοῦσα ἐν Ἀγγλίᾳ κωμικὴ ὄπερα τοῦ κ. Ναπ. Λαμπελὲτ ἐπαίχθη καὶ εἰς Ἀθήνας. Ὁ συνθέτης κατέβαλε πᾶσαν φροντίδα διὰ τὴν εὐπρόσωπον ἐμφάνισίν τῆς. Ἐφερὲν ὁ ἴδιος ἐκ Λονδίνου τὰς πλουσίας σκηνογραφίας, Ἀγγλον σκηνοθέτην, ἱματισμὸν πολυτελεῖ, μπαλλέτο ἀπὸ ἄκτῶ Ἀγγλίδας χορευτρίδας χαριτωμένας. Οἱ ἠθοποιοὶ ἐφιλοτιμήθησαν νὰ παίξουν ὅσον ἡμποροῦσαν καλλίτερα, διευθύνοντας τὴν ὀρχήστραν τοῦ ἴδιου. Παρ' ἑλα αὐτὰ, δὲν εἶχε τὴν ἐπιτυχίαν, ἣν ἐσημείωσεν ἐν Ἀγγλίᾳ.

Ὁ Πρίγκηψ Βαλεντίνος ἐπαίχθη τὸ πρῶτον ἐν Λονδίῳ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1918 εἰς τὸ θέατρον τοῦ Ἀγ. Ἰακώβου. Αἱ ἐφημερίδες καὶ οἱ κριτικοὶ ἐξεφράσθησαν μετ' ἐνθουσιασμόν, μέχρι τοῦ σημείου ὅστε νὰ ἐπικληθῇ ὁ συνθέτης διάδοχος τοῦ Σώλιβαν δημιουργοῦ τῆς Ἀγγλικῆς ὄπερῆτας. Ἐπαίχθη κατόπιν εἰς ἕξ ἐπαρχιακὰ θέατρα τῆς Ἀγγλίας.

Τὸ λιμπρέττο ἐγράφη ἀπὸ τὸν Ἀγγλον Ντάβουπορτ καὶ μετεφράσθη ὑπὸ τοῦ ἴδιου κ. Λαμπελὲτ. Ἡ σκηνὴ ὑπόκειται εἰς ἕν φανταστικὸν βασίλειον. Ἡ βασίλισσα ἔχει ἕξ κορίτσια καὶ κινδυνεύει ὁ θρόνος ἂν δὲν γεννηθῇ διάδοχος· γεννᾶται καὶ τὸ ἕκτον παιδί, τὸ ὅποιον παρουσιάζουν οἱ αὐλικοὶ ὡς ἀγοράκι. 17 χρόνια μεσολαβοῦν καὶ ὁ διάδοχος Βαλεντίνος (=ἐρμολόγιος) εἶναι ἔφηβος καὶ ἀγνοεῖ τὸ φύλον του. Μία γειτονικὴ βασίλισσα τὸν ἐρωτεύεται καὶ τὸν ζητεῖ εἰς γάμον ἀπειλοῦσα ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει νὰ πολιορκήσῃ τὴν πρωτεύουσάν. Γίνεται ὁ γάμος ἀλλ' ἐνθὺς χάρις εἰς τὸν παιδικὸν του φίλον Γαστόν δραπετεύει ὁ Βαλεντίνος, τὸν ἀνευρίσκουν ὁμοῦς εἰς ἕν καπηλεῖον καὶ ἀπάγεται. Εἰς τὴν γ'. πρᾶξιν ἀποκαλύπτεται τὸ μυστικὸν τοῦ φύλου καὶ ὁ Βαλεντίνος — Βαλεντίνη ἤδη, — νυμφεύεται τὸν Γαστόν, ὅστις ἀνακηρύσσεται βασιλεὺς ἐνῶ ἡ Βαλεντίνη λέγει: «Ἐχασα τὸ στέμμα, ἀλλ' ἐκέρδισα τὸν ἔρωτα».

Ἡ ἀξία τοῦ κ. Λαμπελὲτ ὡς μουσικοῦ εἶνε ἀναμφισβήτητος. Ἀλλ' εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ φαί-

νεται ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὸ Ἀγγλικὸν περιβάλλον συνεπέα τῆς εἰκοσαιοῦς ἐκεῖ διαμονῆς του καὶ δι' αὐτὸ τὰ Ἑλληνικὰ ὅσα δὲν ἠὲ χαριστήθησαν ἀπὸ τὴν μουσικὴν του. Μᾶλλον ρωμαντικῆ, σοβαρὰ, εὐγενῆς, σεμνῆ, ἐνῶ ἔχομεν συνειδήσῃ μετὰ τὴν ἐλαφράν, εὐθυμον μελωδίαν τῆς Βιενέζικης ὄπερῆτας. Ἡ τεχνολογία τοῦ μπαλλέτου τῆς τελευταίας πρᾶξεως εἶνε τὸ καλλίτερον ἴσως μέρος τοῦ ἔργου. Ἐπίσης παραστατικὴ ἢ περιγραφή τῆς καταιγίδος — δυνατόν συμφωνικὸν ἀπόσπασμα —, πολλὴν δὲ λυριζμὸν ἔχει ἡ ἀφήγησις τῆς ὀπτασίας τῶν Νηρηίδων καὶ ἡ μεταλλοχολικὴ μπαλλάντα ἣν ψάλλει ὁ Γαστόν.

Ἡ διδασκαλία ἐγένετο ἀπὸ τὸν ἴδιον συνθέτην, τῶν δὲ χορῶν ἀπὸ τὸν Ἀγγλον ρεζισέρ, ὅστις καὶ ἐν Λονδίῳ εἶχε διδάξῃ τὸ ἔργον. Τὸν ρόλον τοῦ Βαλεντίνου — ἐν ἀρχῇ τὸν ἐπαίξεν ἀναγκαστικῶς ἡ κόρη τοῦ συνθέτου Ἀγγλιστὶ μετὰ τὸ καίμνον εἰς χεῖρας — ἐξωντάνευσεν ἡ κ. Λαυτάρη. Ὁ κ. Πεντιβόλις καὶ ἡ κ. Φύρστ καλοί. Ὁ κ. Πλέσσας ὑπερβολικῶς

Ὁ κ. Δ. Μητρόπουλος εἶναι ὁ νεώτερος — 24 ἐτῶν — τῶν συνθετῶν, ὅστις πρὶν ἢ ἀποφοιτήσῃ τοῦ Ὁδείου ἐγράψεν ἔργον σοβαρὸν, ἀξίον πολλῆς προσοχῆς, τὴν «*Βεατρίκη*», μουσικὸν δράμα, συνθετὸν ἐπὶ τοῦ κειμένου τοῦ τριπράκτου «*Θαύματα*» τοῦ Μαίτερλιγκ «*Soeur Beatrice*». Ἡ μουσικὴ τοῦ δύσκολου, ἐπιβλητικῆ, ὑπερσοβαρὰ, δυσανάλογος πρὸς τὰς δυνάμεις τῶν ἐρασιτεχνῶν ἐκτελεστῶν, οἱ ὅποιοι ἐν τούτοις ἐπαίξαν μετ' ἐξαιρετικὴν στοργὴν πρὸς τὸν συνθέτην. Εἶχε παιχθῇ ἄλλοτε ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας τοῦ Ὁδείου ἐν μέρος, ἐκτιμηθὲν μετὰ πολλῆς συμπαιθείας ὑπὸ τῶν εἰδικῶν.

Ὅτι χαρακτηρίζει τὰ «*Μυστήρια*» τοῦ Μεσαίωνα, τὸ θεῖον καὶ τὸ ὑπερφυσικὸν ἐνέπνευσε τὸν κ. Μητρόπουλον νὰ γράψῃ μουσικὴν οὐχὶ τόσο ἐκκλησιαστικὴν, ὅσον δραματικὴν. Ὁ Μαίτερλιγκ ἐνεπνεύσθη τὸ ἔργον του ἐκ παράδοσεως γραφείσης ὑπὸ τοῦ Νοδέ, κατ' ἣν ἡ Παναγία θαυματουργεῖ χάριν μίᾳς ἀμαρτωλῆς.

Ἡ ὑπόθεσις, ὡς τὴν ἐγράψεν ὁ Μαίτερλιγκ, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἡ μοναχὴ Βεατρίκη ἔχει ἀγαπηθῇ πρὶν μονάσῃ ἀπὸ ἕνα πρίγκηπα ὅστις τὴν ἀπειλεῖ ν' αὐτοκτονήσῃ ἂν δὲν τὸν ἀκολουθήσῃ. Καὶ τὸν ἀκολουθεῖ, καταθέτουσα εἰς τὸ ἀγάλμα τῆς Παναγίας τὴν μοναχικὴν τῆς περιβολὴν, καὶ παρακαλοῦσα νὰ τὴν κρατήσῃ ἀλώβητον. Εἰς τὴν β'. πρᾶξιν ἡ Παναγία κατερχομένη τοῦ βῆθρου περιβάλλεται τὰ ράτα καὶ τὴν κλύπτει τῆς Βεατρίκης καὶ ἐκτελεῖ τὰ καθήκοντα αὐτῆς, διανέμουσα ἐνδύματα εἰς τοὺς πτωχοὺς. Ἀλλὰ τὰ ἐνδύματα μεταβάλλονται εἰς πολύτιμα ὑφάσματα. Αἱ μοναχαὶ ἐκλαμβάνουν τὴν Παναγίαν ὡς τὴν Βεατρίκη ἐνδύθεισαν τὴν περιβολὴν τοῦ ἀγάλματος καὶ τῆς ἐπιτίθενται, ἀλλ' αἱ ράβδαι μεταβάλλονται εἰς κρῖνα, αἱ μαστίγες εἰς βῆλα. Πρὸ τοῦ θανάτου αἱ μοναχαὶ γονυπετοῦν.

Μετὰ εἰκοσιπέντε ἔτη (γ'. πρᾶξις) ἡ Βεατρίκη ἦν ὁ ἔρως καὶ ἡ ἀμαρτία κατερείπωσαν ἔρχεται νὰ ἀποθάνῃ ἀσθενῆς καὶ ἐγκαταλειμένη εἰς τὸ μοναστήρι, ζητοῦσα ἐξίλασμον πρὸ τῆς Παναγίας. Ἐξομολογεῖται τὸ σφάλμα τῆς καὶ θνήσκει βεβαία διὰ τὸν οἶκτον τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴν συγγνώμην τῆς Παναγίας.

Ἡ μουσικὴ πρωτότυπος, ἀλλὰ ἡ τεχνικὴ τῆς πολὺ νεωτεριστικῆ. Δυσκολονόητος, ἄθυρξ, ἑλλειψίς μελωδίας, μᾶλλον μία ὑπόκρουσις, μία μουσικὴ ἀπαγγελία, φθάνουσα ἰδίως εἰς τὴν δ'. πρᾶξιν μέχρι μονοτονίας. Εἰς τοῦτο συντελεῖ βεβαίως καὶ ἡ ὑπόθεσις. Ἐμελέτησε ὁ συνθέτης τὸ ἔργον αἰσθητικῶς, τὸ ἠσθάνθη ψυχικῶς, ἀλλὰ δὲν συγκινεῖ, δὲν μεταρσιώνει, διότι λείπει ἡ διαύγεια· δὲν ὑπάρχει μία διήκουσα γραμμὴ. Ὁ νεαρὸς συνθέτης, ὅστις εἶνε ὁ πρῶτος ὅστις ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν, ἔχει ἰδιοφυίαν, ἔκαμε καλὰς σπουδὰς, ἔχει πολὺν ζῆλον καὶ ὡς πρῶτον τὸ ἔργον του δύναται νὰ θεωρηθῇ κάλλιστον. Τὸ ντούεττο τῆς α'. πρᾶξεως εἶνε πολὺ ἐπιτυχημένον, ἡ δὲ β'. πρᾶξις μουσικῶς εἶνε ἐπιτυχεστέρα τῶν ἄλλων εἰς ρυθμὸν, ποικιλίαν ἁρμονίας καὶ ἐνδιαφέρον. Τὴν ἐνορχήστρωσιν ἔκρινεν ὁ καθηγητὴς τοῦ συνθέτου κ. Μαρσίκ ἐνδιαφέρουσαν, ζωηράν, ἐκφραστικὴν, φωτεινὴν, δυστυχῶς ὁμοῦ καὶ κᾶπου — κᾶπου συγκεχυμένην. Σκηρικὰ καλλιτεχνικὰ, ἱματισμὸς ἀριστος, ἐν ἁρμονικῶν πλασίον εἰς τὰς ἐκτυλισσομένας μουσικοπαθεῖς σκηνὰς.

Ἡ ἐκτέλεσις πολὺ ἐπιμελημένη. Ἡ κ. Αἰκ. Πιξινού εἶχε τὸν κυριώτατον ρόλον, μὴ λείψασα καθόλου ἐκ τῆς σκηνῆς. Ὁς αἰσθηματικὴ μοναχὴ, ὡς Παναγία, ὡς ἐξηγητημένη ἀμαρτωλῆ — τρεῖς ἐμφανίσεις μετὰ τρία διάφορα συναισθήματα — ἐκράτησε μετὰ τὸ ἄσμα καὶ τὴν ἠθοποιῶν, καίτοι ἐρασιτέχνις, δλόκληρον τὸ ἔργον μετὰ μοναδικὴν ἀντοχήν. Καλὴ ἡ κ. Τριανταφύλλου ὡς καὶ ὁ κ. Κορωνάκης. Τὸ Ὁδεῖον ἐδοθήθη πολὺ, διότι ἔδωσε τὴν χωροδίαν καὶ τὴν ὀρχήστραν.

Ἀπὸ τοὺς ξένους οἱ ὅποιοι μᾶς ἐπεσκέφθησαν, ἐξαιρετικῆς τέχνης ἦτο ὁ Ρώσος ὑψίφωνος Δημ. Σμυρνῶφ. Ἡ φωνὴ του — φωνὴ λάρυγγος — ἔχει ἐντασιν καὶ ἰδίως ἕκτασιν ἀπὸ τὰς σπανιωτέρας, γλυκύτητα ἤχου ἰδίως εἰς τὰς χαμηλὰς νότας ἀπαράμιλλον. Χωρὶς ἀποτόμους μεταλλαγὰς, ἔχει εὐστροφίαν καὶ ἀποδίδει τελείως τὰς λέξεις. Ἡθοποιῶν μεγάλη. Τὸ φόρτε του, τὸ τραγοῦδι τοῦ Ριγολέττου «*Φιερό στοὶ ἄνεμο*».

Ὁ θίασος Κυβέλης ἀναβιδάζει ἐφέτος μετὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν τὰ νέα ἔργα, χάρις εἰς τὸν προσληφθέντα Γάλλον σκηνοθέτην κ. Ρουλιάν. Τὸ «*Νυφικὸ κρεβάτι*», ἡ νέα κωμῶδια τοῦ Γκαντερά εἶχε παιχθῇ καλλίτερα ἀπὸ τὸν Γαλλικὸν θίασον εἰς τὸ αὐτὸ θέατρον. Μία ἄλλη μονόπρακτος, τὸ «*Τομάρι*», ἦτο τόσο ἀκατά-

ληλος διὰ κυρίας, ὥστε ὁ θάσος καλῶς ποιῶν τὴν ἔθεσεν εἰς ἀπόταξιν.

Τὸ *Τριζόνι*, δράμα πρὸς Ἰθατίας διασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ Γάλλου Α. ντε Φρανκμενίλ ἐκ τοῦ ἁμωνύμου Χριστουγεννατικοῦ διηγήματος τοῦ Δίκηνς ἔχει ὑπόθεσιν ἀπλήν, με τεχνικὴν ἀντίθεσιν χαρακτήρων, διανθιζομένην ἀπὸ λεπτῶν Ἀγγλικῶν χιούμορ. Διασώζεται ἐν αὐτῇ ἡ συγκινητικὴ τρυφερότης τοῦ Δίκηνς. Στρέφεται περὶ τὴν ἐπάνοδον ἐνὸς νέου ξηνητευμένου, ὅστις ἐπανεὐρίσκει τὴν μνηστὴν του ἐτοίμην νὰ συζευχθῆ ἕνα παρήλικα. Τὸ Τριζόνι λέγουσιν ὅτι δταν κελαδεῖ φέρει εὐτυχίαν καὶ ἡ σύζυγος τὸ τριζόνι τοῦ σπιτιοῦ σκορπίζει εἰς ὅλους καλοσύνην. Καὶ ἐνῶ νομίζει ὁ θεατὴς ὅτι θὰ καταλήξῃ τὸ ἔργον εἰς βίαιαν σκηνὴν φόνου, τερματίζεται μετὰ τὸν θρίαμβον τῆς οἰκογενειακῆς χαρᾶς. Ὁ θεατὴς θέλγεται ἀπὸ τὰς ὁραίας σκηνὰς καὶ τοὺς ἐνδιαφέροντας τύπους. Ὁ πλήρης χάριτος ρόλος τῆς ἠρωίδος προσηρομόσθη ἀρίστα εἰς τὴν φυσικὴν ὑπόκρισιν τῆς κ. Κυβέλης. Ἡ κ. Πλεμενίδου ὡς τυφλή, προκαλεῖ τὴν συμπάθειαν. Καλὸς ὁ κ. Λούης ὡς σύζυγος καὶ ὁ κ. Παρασκευᾶς ὡς σοβαροφανῆς ἐπίδοξος γαμβρός. Ὑπάρχει καὶ μουσικὴ ὑπόκρουσις—σύνθεσις τοῦ Μασσενῆ—ρωμαντικὴ, προσθέτουσα ποιήσιν εἰς τὸ ἔργον.

«*Ἐνα τηλεφώνημα*». Κωμωδία τοῦ Ἑνεκὲν μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ χειρογράφου, μὴ δημοσιευθέντος ἀκόμη. Παρεστάθη τῇ 1912 εἰς τὸ Παρίσι μετὰ πρωταγωνίστριαν τὴν Ρεζάν καὶ μετὰ τὸν Μάξ Ντάρλυ. Εἰς ἰατρὸς ἔχει σύζυγον τιμίαν, ἀλλὰ καὶ ἐρωμένην· ὁ βοηθὸς του εἶνε τίμιος, ἀλλ' ἔχει σύζυγον ἄπιστον. Ἡ σύζυγος τοῦ ἰατροῦ πληροφορεῖται τὴν ἀπιστίαν του καὶ πρὸς ἐκδίκησιν τηλεφωνεῖ εἰς τὸν πρῶτον τυχόντα νὰ ἔλθῃ σπῆτι τῆς. Καταφθάνει εἰς ἀρραδωνιασμένους ἄκων διενυκτερεῖ, ἐνῶ ὁ ἰατρὸς διασκεδάζει μετὰ τὴν ἐρωμένην του· ζητοῦν τὸν ἰατρὸν καὶ ἀναγκάζεται νὰ ἐμφανισθῆ ἀντ' αὐτοῦ, κωμικὰ ἐπεισόδια διαδέχονται ἀλλήλα καὶ τέλος τὰ δύο ἀνδρόγυνα ἐπανερχονται εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδόν. Ὁ κ. Λεπενιώτης ὡς ἄπιστος ἰατρὸς, ἀν καὶ ὑπερβολικὸς, προκλεῖ συνεχεῖς γέλωτας.

«*Ἡ Λαίδη Οὐάροδ*» (La maison cernée) νεώτατον δράμα τοῦ Φροντάι, μετὰ ὑπόθεσιν σχετικὴν πρὸς τὴν τελευταίαν ἐκστρατεῖαν τῶν Ἀγγλων εἰς Παλαιστίνην, κατὰ μετάφρασιν δεσποινίδος δημοσιογράφου. Ἐκτυλίσσεται ἐν στρατοπέδῳ εἰς σκηνὰς συγκινητικὰς, μετὰ προέχουσιν τὴν κατῆχουσιν τοῦ καθήκοντος. Ἡ ὑπόθεσις κοινὴ, ἀψυχολόγητος, μᾶλλον μυθιστορηματικὴ, προκαλοῦσα τὴν περιέργειαν ἀπλῶς τοῦ θεατοῦ. Ὁ νόθος υἱὸς ἐνὸς συνταγματάρχου ἀγαπᾷ τὴν γυναῖκα του· ἔλοι ἀγνοοῦν ὅτι εἶναι υἱὸς του, πλὴν τοῦ πατρὸς. Διὰ νὰ μὴ ἐκθέσῃ τὴν γυναῖκα ἦν ἀγαπᾷ, δέχεται νὰ τοιφευθῆ ὡς προδότης. Τὸ πρόσωπον τῆς λαίδης ὑπεδύθη ἡ κ. Κυβέλη δημοσιογράφου ἕνα ὥρατον τύπον Ἀγγλίδος ἀριστοκρατικοῦ, ὑποκυπτούσης εἰς ἀκατανίκητον ἔρωτα. Ἐκ

τῶν ἄλλων, μόνον ὁ κ. Λούης ἔπαιξεν καλῶς.

Ἡ *Δεσποινὶς Φόξ Τρότ* ὡς μετεβαπτίσθη ἢ ἐξωφρενικὴ φάρσα «Chichi» τῶν Ἑνεκὲν καὶ Βέμπερ ἔχει πολλὰ διασκεδαστικὰ ἐπεισόδια. Μία χορευτρία καφωδαίου ἐνσκήπτει εἰς μίαν οἰκογένειαν καὶ τὴν ἀναστατώνει. Ἡ β' πρᾶξις ὁμοιάζει με φρενοκομεῖον, χάρις εἰς τὴν μπαλλαρῖναν ἢ ὅποια παρασύρει ὅλους εἰς ἕνα θεοτρῆλλον χορόν. Εἶνε χονδροκομὲν φάρσα, ἀλλὰ ἔχει γοργότητα φαιδρῶν σκηνῶν καὶ παρεξηγήσεις. Ἡ δ. Κορίνα Ζαφειροπούλου ὡς Φόξ Τρότ ἔπαιξε χαριτωμένα καὶ μετὰ πολλὴν ἔρεξιν, ὑποδυθεῖσα τὸν ρόλον μετὰ κάποιαν ἀβρότητα ἀνωτέραν τοῦ ρόλου τῆς. Ἡ κ. Βώκου ὡς Ἀγγλὶς σουφραζέττα καὶ ὁ ἐξελισσόμενος τὸν λεπτόν κωμικὸν κ. Ἀλκῆς, πολὺ καλοί.

Εἰς τὸ Παρισινὸν θέατρον τῆς Τέχνης περὶ τὰ τέλη τοῦ λήξαντος ἔτους παρεστάθη τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ Κυρέλ ἢ *Τρελλὴ ψυχὴ* (L' ame en folie) τὴν ὅποιαν οἱ Γάλλοι κριτικοὶ ὠνόμασαν ἀριστοῦργημα. Εἶνε ὁ τίτλος ἐνὸς βιβλίου φιλοσοφικοῦ, ὅστις συνοψίζει τὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἐνστικτικῶν τῶν ζώων ἰδίως ὡς πρὸς τὴν φυσικὴν ἐπιλογὴν πρὸς διαίτησιν τοῦ εἴδους καὶ παραλληλίζει τὰ ἐνστικτικὰ αὐτὰ πρὸς τὰ τῶν ἀνθρώπων, εἰς μίαν διανοητικὴν ἐπιλογὴν. Ἐνας φιλόσοφος, ζῆ εἰς τὸ δάσος μετὰ τὴν ἀγαθὴν γυναῖκα του. Ἐκεῖ καταφεύγει μία ἠθοποιὸς καταδιωκομένη ἀπὸ ἕνα συγγραφεὴ εἰς ὃν τέλος ὑποκύπτει. Ἄλλ' αὐτὸς κατακτητὴς καρδιῶν, ἐλκύει καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ φιλοσόφου, ξυπνοῦν μέσα τῆς τ' ἀγριώτερα ἐρωτικὰ ἐνστικτικὰ δι' αὐτὴν, ἀλλὰ παθαίνει καρδιακὴν κρίσιν καὶ αὐτὴ ἢ ὅποια ἔζησε τὴν ζωὴν ἀγίας, ἀποθνήσκει ὄνειρευομένη τὸν Ἀγ. Πέτρον.

Τὸ ἔργον στερεῖται δράσεως, ἔχει μονολόγους εἰς οὗς ἀναπτύσσεται ἡ θεωρία ἣτις στερεῖται πρωτοτυπίας, δὲν εἶναι δὲ κατάλληλος διὰ θέατρον. Τὸ τέλος τοῦ ἔργου ἀφίνει πολλοὺς ἐνδοιασμοὺς καὶ ἐρωτήματα εἰς τὸν θεατὴν.

Τῶν Gerbidon καὶ Armont (Πετροκοκκίνου) ἡ κωμωδία ὁ «Ἐπίτιμος σύζυγος» ἀποδεικνύει ὅτι ὁ χωρισμὸς τοῦ κ. Πετροκοκκίνου ἀπὸ τοῦ ἀρχικοῦ Ἑλληνος συνεργάτου του τὸν ἐξημίωσε. Μολονότι ἐπαίχθη 350 φορές εἰς τὸ Gluny τῶν Παρισίων, δὲν ἤρρεσεν ἐδῶ.

«*Ἡ Δεσποινὶς μητέρα μου*» εἶνε νεώτατον ἔργον τοῦ Γάλλου ἠθοποιοῦ Λουὶ Βερνέϊγ. Ἡ ὑπόθεσις εἶνε ἡ αὐτὴ μετὰ τὴν «Φαίδραν», ἀλλὰ κατ' ἀντίστροφον θεατρικὸν εἶδος. Εἶνε μία χαριτωμένη κωμωδία. Εἰς πεντηκοντούτης νυμφεύεται μίαν κόρην, συνομιλήκον τοῦ εἰκοσαετοῦς υἱοῦ του. Ὁ υἱὸς, σοβαρότερος τοῦ πατρὸς, φροντίζει περισσότερον διὰ τὴν τιμὴν τοῦ οἰκογενειακοῦ ὀνόματος καὶ παρακολουθῶν τὴν μητριάν του τὴν εὐρίσκει εἰς ἕν ἐξοχικὸν ξενοδοχεῖον διασκεδάζουσαν μετὰ ἕνα ἐραστήν. Τὴν ἀναγκάζει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν συζυγικὸν οἶκον. Ἡ ζηλοτυπία τοῦ υἱοῦ κρύπτει τὴν

ἀγάπην του, ἐνῶ φαινομενικῶς προγόνος καὶ μητριὰ διαρκῶς γκρινιάζουν. Ὁ υἱὸς κινδύνει ἀπὸ τὴν μητριάν ὅτι εἶνε ἀκόμη δεσποινὶς καὶ τότε ζητεῖ τὴν χεῖρα τῆς ἀπὸ τὸν πατέρα του, ὅστις ἐν τῷ μεταξύ ἐφιλοξένει μίαν φίλην του εἰς τὸ σπῆτι του. Γενικὴ συναίνεσις καὶ ἡ ὑπόθεσις μολονότι ὑπῆρξεν ἄλλοτε θέμα τραγωδίας φρικτῆς, τῆς «Φαίδρας», προσαρμοσθεῖσα εἰς τὰ σύγχρονα ἦθη, ἔδωσε μίαν... φαιδρῶν περιπέτειαν, εἰρηρικῶς καταλήξαντα εἰς ἕνα ἁρμονικὸν ὑπὸ ἐποψιν ἠλικίας γάμον.

Παρὰ τὴν ὑπόθεσιν δὲν ὑπάρχει καμμία ἀπρέπεια ἀσυγχώρητος ὁ διάλογος ἐξυπνος.

Ἡ κ. Κορίνα Ζαφειροπούλου, μιμουμένη εἰς τινὰς σκηνὰς τὴν κ. Κυβέλην, παίζει μετὰ ἀφέλειαν καὶ φυσικότητα. Ὁ κ. Λεπενιώτης ἔδωσε ἕνα τύπον maitre d' hotel κωμικώτατον. Πολὺ καλὸς ὡς σύζυγος ὁ κ. Παρασκευᾶς καὶ ὁ κ. Χρυσομάλλης ὡς ἐραστῆς.

Εἰς τὸ θέατρον τῆς δ. Κοτοπούλη, ἐπαίχθη τὸ νέον ἔργον τῶν «Δύο Λεονωρῶν» Λιντάου ὁ «Ἥλιος» μετὰ μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ὁ συγγραφεὺς μαστιγώνει τὸν μοντερνισμὸν τῶν γυναικῶν καὶ τὰς ἐκφύλους ἰδέας τῶν ὅσες νὰ θυσιάσῃον συζύγους καὶ τέκνα. Μία τιμία κόρη—ἀληθινὸς ἥλιος ἀγνότητος— φωτίζει καὶ ἀποκαθαίρει τὸ ἀνήθικον αὐτὸ περιβάλλον. Τὴν ὑπεδύθη θαυμάσια ἡ δ. Κοτοπούλη. Ἡ κ. Λούη ὡς νεωτερικὴ σύζυγος, ὁ κ. Μυράτ καὶ ὁ κ. Ἀργυρόπουλος ὁ καὶ μεταφραστὴς τοῦ ἔργου, ἀποτελέσαν ἐν ἁρμονικῶν σύνολον. Ζωηρῶς ἐξεμφορῆθη καὶ ἡ τὸ πρῶτον ἐμφανισθεῖσα μόλις δεκαετίας Μαρία Κρεδατᾶ, δημοῦργημα τῆς δ. Κοτοπούλη.

Ἡ κομεντί τῶν Πολὺς καὶ Ἑνεκὲν «*Ὁ ἔρωτας τὸν ἀνθρώπο πῶς τὸν ...*»—διατὶ ὁ μακρὸς καὶ ἀκατανόητος αὐτὸς τίτλος;—ἢ ὅποια ἐσημείωσεν τὸ Παρισινὸν «Ἀθηναῖον» ἐπιτυχίαν, ἐδῶ παρήλθεν ἀπαρατήρητος. Εἰς πλούσιον ἐνὸς ζηλοτύπου, ἢ ἀδελφῆ τοῦ ὁποῦ ἐρωτεύεται τὸν δικηγόρον καὶ ἡ σύζυγος διὰ νὰ ἀπαλλαγῆ τῆς φορτικότητος τοῦ ἐραστοῦ καὶ τῆς ζηλοτυπίας τοῦ συζύγου ὠθεῖ τὴν ἀνδραδέλφην τῆς εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ δικηγόρου. Πρωτογωνιστήσαν ἡ δ. Ἐφη Ἀγρᾶ, ἡ κ. Λούη καὶ οἱ κ. κ. Μυράτ καὶ Ἀργυρόπουλος.

«*Ἡ πράσινη κουρτίνα*», τοῦ Πορτογάλου Ἀκαδημαϊκοῦ Τούλιο Ντάντας, δράμα μεταφρασθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Οὐράνη, ἐσημείωσεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Εἶνε τῆς σχολῆς Γκρὰν Γκινιόλ. Μολονότι δὲν ἔχει πολλὴν πρωτοτυπίαν, ἔχει μεγάλην σκηνικὴν τεχνολογίαν, σπανίως ἀπαντωμένην εἰς Ἰσπανικὰ ἔργα. Ἀνήκει εἰς τὸ εἶδος τῆς μελοδραματικῆς κομεντί, εἰς ἣν διεκρίθη ἐκ τῶν νεωτέρων ὁ Μπερνατίν. Ἐχει ὁραίαν πλοκὴν, ζωηρὸν διάλογον. Ἐνας τυχοδιώκτης ὁ Μιγκέλ θέλγει τὴν ἐρωμένην τοῦ φίλου του Λολέτταν, ἢ ὅποια τοῦ δίδει μετα-

μεσονύκτιον συνέντευξιν, καθ' ἣν ὁ Μιγκέλ ζητεῖ νὰ τῆς κλέψῃ τὰ κοσμήματα ἀλλ' ἐπειδὴ καλεῖ εἰς βοήθειαν τὴν σκοτώνει. Ὁ Μιγκέλ ἐπιστρέφει εἰς τὸ σπῆτι του καὶ ἐξομολογεῖται εἰς τὴν γυναῖκα του τὴν δολοφονίαν, τρέμων δὲ ἀνακαλύπτει ὅτι εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐγκλήματος τοῦ ἔπεσε τὸ πορτοφόλι του· ἡ γυναῖκα του τὸν ἐξωρκίζει νὰ σπεύσῃ νὰ τὸ πάρῃ διὰ νὰ μὴ προδοθῆ, ἐκεῖνος φοβεῖται καὶ τότε ἐκείνη τρέχει ἀντ' αὐτοῦ.

Ἐπὲροχος ἡ δ. Κοτοπούλη ὡς σύζυγος τοῦ δολοφόνου. Δυνατὴ καὶ φυσικωτάτη ὁ ρόλος πολὺ προσηρομόζετο εἰς τὴν ἰδιοσυγκρισίαν τῆς.

«*Ὁ Πρίγκηψ φοιτητῆς*». Ὁ κ. Ξενοπούλος ἐνθουσιασθεὶς ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τῶν «Φοιτητῶν» τοῦ ἠθέλησε νὰ συνεχίσῃ αὐτὴν μεταφράζων τὸν γνωστὸν Γερμανικὸν φοιτητικὸν δράμα τοῦ Φέρεστερ, τὴν «Παλιὰν Ἀιδελβέργην». Τοῦ ἀλλάξε τὸν τίτλον, ἐκ φόβου παρεξηγήσεως, τὸν δοῦκα μετεποίησεν εἰς πρίγκηπα, τὴν Ἀιδελβέργην μετέφερεν εἰς Γάνδη καὶ ἔλα αὐτὰ ἀνευ λόγου, ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἔργου, τοῦ ὁποῦ το τοπικὸν χρῶμα ἀποτελεῖ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ἀξίας του. Μολονότι ὁ μεταφραστὴς τὸ προσηρομολογεῖται ὡς ἀσυγκρίτως ἀνώτερον τοῦ «Φοιτητῶν» του—μετριοφροσύνη σπανία διὰ τὸν κ. Ξενοπούλον—καὶ τοῦ «Ἀντίο νεότης», ἐν τούτοις δὲν ἔκαμε τὴν ἐντύπωσιν ἦν ἀνέμενον. Ὁ πρίγκηψ ἀπερχόμενος ὡς φοιτητῆς εἰς Ἀιδελβέργην ἐρωτεύεται τὴν κόρην ἐνὸς ξενοδόχου. Τὴν κελνερίαν ὑπεδύθη ἡ μικρὰ Μιράντα Μυράτ, ἢ ὅποια εἶχε ὠραιότεραν ἐμφάνισιν εἰς τὰς «Δύο Λεονωρᾶς». Τὸν ρόλον ἐνὸς τρελλοῦ φοιτητοῦ ὑπεδύθη ἡ δ. Κοτοπούλη, καὶ τὸν τοῦ πρίγκηπος ὁ κ. Μυράτ. Καὶ οἱ τρεῖς ἀπέδωκαν μετὰ ζωηρότητα τὰς φαιδρὰς καὶ συγκινητικὰς σκηνὰς τοῦ μακροῦ ἄλλως τε—πενταπράκτου—ἔργου, τὰς ὁποίας ποικίλουν καὶ φοιτητικὰ τραγούδια.

Ὁ «*Ἐμφυχωτῆς*» τὸ νεώτατον δράμα τοῦ Μπατάιγ ἔκαμε πολλὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸ Παρίσι· εἶνε μία πολιτικὴ καὶ κοινωνιολογικὴ κομεντί, τολμηρὰ, μετὰ πολλὴν δραματικότητα. Ὁ ἦρωας εἶνε δημοσιογράφος καὶ πολιτικός, λάτρης τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου· ἀλλ' οἱ ὀπαδοὶ τῆς ἀντιδράσεως τὸν πολεμοῦν καὶ ὁ ἀντίπαλος του, ἕνας ἀσυνείδητος ἀρριβιστῆς, τοῦ ἀποκαλύπτει ὅτι ἡ γυναῖκα του τὸν ἀπατᾷ καὶ ὅτι ἡ κόρη του δὲν εἶνε δικῆ του· ἀπογοητευμένος εὐρίσκει στήριγμα εἰς τὴν κόρην αὐτῆς, ἣτις καὶ μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ μυστικοῦ μένει εἰς τὸ πλευρόν του· τὴν ἐμφυχώνει τὸ ἠθικόν του σθένος· χάρις εἰς αὐτὸ φονεύεται ἀπὸ τοὺς φίλους τοῦ ἀντιπάλου του καὶ ξεψυχᾷ στὰ χέρια τῆς πιστῆς κόρης του. Ἡ θέσις τοῦ ἔργου εἶνε ὅτι ἡ ἀληθινὴ πατρότης δὲν εἶνε τῆς σαρκός, ἐπ' ἣς στηρίζεται ἡ σημερινὴ κοινωνία, ἀλλ' ἡ ἰδανική, ἢ ἀποκτωμένη ἀπὸ τὴν ἔλθιν τοῦ πνεύματος. Τὴν διαχειρίζεται δὲ ὁ συγγραφεὺς μετὰ πολλὴν σκηνικὴν δεξιότητα. Ἡ δ. Κοτοπούλη ὡς κόρη καὶ ὁ κ. Μυράτ ὡς πατήρ ἔπαιξαν μετὰ πολλὴν δύναμιν.

«**Η Κυρία Μπατεροφλάυ**» (Πεταλούδα) από μελόδραμα έγινε δράμα, κατά διασκευήν του κ. Συναδινού εκ του όμιώνυμου μυθιστορήματος δύο Άγγλων συγγραφέων, επί τη βύσει του όποιου έγγραφη από τον Πιέρο Τζακόζα το λιμπρέττο της όπερας του Πουτσίνι. Όρισμένα μέρη του έργου συνοδεύοντο από υπόκρουσιν, εις δὲ τὴν πρώτην πράξιν έχορευθή Ιαπωνικὸς χορὸς με μουσικὴν τοῦ Σαίν Σανς. Ἡ δ. Κοτοπούλη ἐδημιούργησε νέον ρόλον τῆς ἀγνῆς Ἰαπωνίδος, ἣ όποια αὐτοκτονεῖ όταν βλέπῃ τὰ όνειρά της νὰ σβύνουν καὶ τὸ παιδί της ἀπαγόμενον ἀπὸ τὸν ἐγκαταλείψαντα αὐτὴν ἀξιωματικόν, ὃν ἀγαπᾷ.

*

Μολονότι ἐπὶ βραχύτατον χρόνον ἐλειτούργησαν αἱ ἀρισύστατοι θεατρικαὶ σχολαὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁδείου ἢ Μελοδραματικῆ καὶ Δραματικῆ, ἐγένετο, ταύτοχρόνως σχεδόν, ἐπίδειξις τῶν μαθητῶν λίαν ἐνθαρρυντικῆ. Χάρις εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς δ. Γεωργᾶ, ἐπαίχθησαν εἰς τὸ νέον ἐν τῷ κήπῳ τοῦ Ὁδείου θερινὸν θεατρίδιον τέσσαρες πράξεις μελοδραματικαί. Ἡ πρώτη ἦτο τὸ παλαιὸν μονόπρακτον κωμικὸν μελόδραμα τοῦ Paer «Ὁ μαέστρος» (Maitre de Chapelle), τοῦ εἵδους τοῦ «Κουρέως τῆς Σεβίλλης». Ἡ δ. Α. Κωνσταντίνου ἐπέδειξε ἱκανὸν θάρρος ἀλλ' ἀδύνατον ἀκόμη φωνὴν μεσοφώνου· καλυτέρα εἶνε ἡ ἠθοποιία της. Ἀντιθέτως, ὁ κ. Θεοφανόπουλος (ὁ ψήφωνος) ἔχει καλὴν φωνήν, ἀλλὰ σκηρικὰς κινήσεις μονοτόνου. Ὁ κ. Ξηρέλλης καλλίτερος ἔλων. Ἐπαίχθη κατόπιν ἡ β' πρᾶξις τοῦ Ριγολέττου με Τζιλνταν τὴν δ. Λαμπρινπούλου καὶ Ριγολέττον τὸν κ. Περδάρην. Εἰς τὴν β' πρᾶξιν τῆς «Ἡρωιδάδος» ἀρκετὰ καλὴ ἀνεδείχθη ἡ δ. Δαλάκου, ὁ δὲ κ. Α. Καλαμπούσης ἐπέδειξε ἱκανὰ προσόντα βαθυφώνου. Εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς φυλακῆς τοῦ «Μεριστόφελε» διεκρίθη παῖξασα μετὰ ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας ἡ ἐκ Ρωσσίας ἐλθοῦσα ἀλλ' ἐν Ἰταλίᾳ σπουδάσασα δ. Μ. Κρασιόδα· ἀρίστη ἡ φωνὴ καὶ ἡ ὑπόκρισις ἀξιοσημείωτος. Ἀρκετὰ καλὸς ὁ κ. Ἐπιτροπάκης ὡς Φάουστ. Ὑπὸ τῆς Δραματικῆς σχολῆς, ἦν διευθύνει ἡ κ. Δρακοπούλου, ἐπαίχθη ἐν ἀρχῇ ἡ ἐρωτικὴ σκηνὴ τοῦ «Ρωμαίου» καὶ Ἰουλιέττας, ἣ όποια εἶχε παίχθῃ πολὺ καλλίτερα ἀπὸ τὸν θίασον τοῦ ἄλλου Ὁδείου. Εἰς τὴν β' πρᾶξιν τῆς «Ἀντιγόνης» ἐπαιξαν ἐπιτυχῶς ἡ δ. Κ. Βρανᾶ, ὁ κορυφαῖος τοῦ χοροῦ κ. Ταγκόπουλος διεκρίθη διὰ τὴν ρυθμικὴν ἀπαγγελίαν καὶ διὰ τὴν ζωηρότητα ὁ κ. Καραμάνος ὡς φύλαξ. Ἡ παράστασις ἐτελείωσε μετὰ τὸ «Ψυχὸσάββατο» τοῦ κ. Ξενοπούλου, ἐτελεσθείσης καὶ τῆς χορικῆς μουσικῆς τοῦ κ. Καλομοίρη. Εἶνε τὸ καλλίτερον ἐτελεσθὲν μέρος ἐξ ὅλου τοῦ προγράμματος. Ἡ δ. Σασιλόγλου ὡς Ἄννα καὶ ὁ κ. Ταγκόπουλος ὡς Κωνσταντῆς ἀπέδωσαν μετὰ φυσικότητα τοὺς ρόλους των. Ἐξαιρετικὴ ἦτο ἡ ἐπιτυχία τῆς δ. Κούλας Μπεκιάρη, ἣτις ἂν καὶ νεαρωτάτη καὶ πρωτοετῆς μαθη-

τρια ὑπεδύθη με πολλὴν ἠθογραφικὴν δύναμιν γεροντικὸν πρόσωπον, ἐπίδειξασα χαρίσματα ἐπίζηλα ὑποκριτικῆς. Ἀτυχῶς ἐπαιξε διὰ πρώτην καὶ τελευταίαν φοράν, καθότι θὰ ἐπιδοθῆ εἰς ἄλλον καλλιτεχνικὸν κλάδον.

*

Ἡ Ἐθνικὴ ἑορτὴ τῶν Γάλλων ἐπανηγυρίσθη δι' ἐκτάκτου ποικίλης ἑορτῆς εἰς τὰ «Λυονύσια». Μετ' εἰσήγησιν τοῦ κ. Ρουλάν, ἐπαίχθη ἀπὸ δύο νεαρῶς ἐρασιτέχνων μὲ φανταστικὴν ἔμμετρον σκηνὴν πολὺ αἰσθηματικῆ. Ἡ Ρωσισὶς χορεύτρια δ. Ταυρσκάγια ἐχώρευσε τὸν θάνατον τοῦ Κύκνου μετὰ μουσικὴν τοῦ Σαίν Σανς, ὁ βαρύτονος κ. Ὁρντα ἐτραγούδησε Λακμὲ καὶ Φάουστ, ὁ κ. Χρυσομάλλης εἶπε σανσονέτες, ἡ δ. Κυριαζῆ ἐψάλλε μονωδίαν ἐκ τοῦ Ρωμαίου καὶ Ἰουλιέττας, ὁ κ. Σκίπης πολὺ συγκεκριμένως ἀπήγγειλε Γαλλιστὶ ἕνα ὕμνον πρὸς τοὺς πεσόντας εἰς τὸ Γαλλικὸν μέτωπον καὶ ἐπαίχθη ἡ «Ζουμπιρί» μετὰ τὴν κ. Κυθὲλν καὶ τὸν κ. Λούην, ὑπολειφθέντα τοῦ κ. Βουσσέ-ρα, ὁστις ἄλλοτε ἐπαιξε τὸν ρόλον τοῦ Ροδόλφου.

ΘΕΑΤΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Νεώτατος ἀπέθανεν ἐκ τύφου εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Καίρου ὁ γνωστότατος κωμικὸς ἠθοποιὸς Λύσανδρος Λύτρας. Υἱὸς τοῦ μεγάλου ζωγράφου, ἀνήλθεν πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐξ ἐρωτος πρὸς αὐτὴν, τάχιστα δὲ διεκρίθη. Ἐνεφανίσθη κατ' ἀρχὰς εἰς λαϊκοὺς τύπους μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας, ἐξελιχθεὶς εἰς λεπτότατον κωμικόν. Ἀπὸ τὴν ἐπιθεώρησιν ὅπου ἐδημιούργησε θαυμαστῶς τὸν τύπον τοῦ κουτσαβάκη καὶ τοῦ μεθύσμενου μετεπήδησεν ὡς πρωταγωνιστῆς εἰς σοδαρὰ ἔργα. Διεμέρφωνε τοὺς χαρακτήρας, εἰσέδυσεν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν τύπων. Διεκρίθη εἰς τὸν «Φιλάργυρον» τοῦ Μολιέρου καὶ εἰς ὅσα ἔργα ἐπαιξεν μετὰ τὸν θίασον τοῦ «Ἑλλ. θεάτρου» εἰς ὃν ἀνήκεν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του.

— «Ὁ Κοσμογυρισμένος» κωμωδία τοῦ κ. Δημητρακοπούλου ἐπαίχθη εἰς τὸν «Ἀπόλλωνα». Τὸν κοσμογυρισμένον, ἕνα περιεργὸν τύπον γεροντοπαλλήκρου σπαταλήσαντος τὴν περιουσίαν του διὰ νὰ περιηγηθῆ τὸν κόσμον καὶ γνωρίσῃ ἔλων τῶν φυλῶν τὰς γυναῖκας ὑπεδύθη ὁ κ. Λεπενιώτης, ὁ ἀδελφὸς τοῦ όποιου ἔγραψε καὶ τὰ τραγούδια τὰ όποια ποικίλλουν τὸ ἔργον.

— Ὑπὸ τῶν τριῶν συγγραφέων τῶν «Παναθηναίων» διεσκευάσθη συγχρονισθεὶς μετὰ σημερινὰ ἦθη ὁ «Ἀγαθόπουλος» τοῦ Μολιέρου μεταβαπτισθεὶς εἰς **Βασιλέα τῆς Φρασκομηλιάς**. Τραγουδάκια προσηρμόσθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Βαλιτεσιώτου ἐπὶ στίχων τοῦ κ. Δημητρακοπούλου. Ἐκ τῶν ἠθοποιῶν μόνον ὁ κ. Γονιδης ἐπαιξε καλὰ.

— «**Ζητεῖται δεσποινίς**». Φάρσα. Ὁ υἱὸς, ἡ μητέρα, ὁ θείος δημοσιεύον ἐν ἀγνοίᾳ ὁ εἰς τοῦ ἄλλου μίαν εἰδοποίησιν, ὅτι ζητοῦν ὁ πρῶτος μίαν νύμφην, ἡ δευτέρα μίαν κωμικὴν, ὁ τρίτος μίαν μασέξ. Ἐνας φίλος τοῦ υἱοῦ διὰ νὰ

διασκεδάσῃ στέλλει δύο φίλες του κοκότες τὴν μίαν ὡς νύμφην, τὴν ἄλλην ὡς κωμικέρην. Ἐκ παρεξηγήσεως ὁ θείος τὰς ἐκλαμβάνει ὡς μασέξ καὶ πλέκονται κωμικὰ ἐπεισόδια. Τὸ ἔργον εἶνε ἄτεχνον· τὰ πρόσωπα προαναγγέλλουν

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ὁ κ. Μιχαὴλ Οἰκονόμου ἐξέθεσεν ἐν Παρισίοις εἰς τὸ κατάστημα Φάστ, 42 πίνακας ὁ ὅποιοι δίδουν πληρῆ τὸν χαρακτήρα του ἐκλεκτοῦ ταλάντου του. Καίτοι ἐμορφώθη εἰς τὴν σχολὴν τῆς Γαλλ. Τέχνης δὲν ἀπέβαλε τὴν ἐλληνικότητά του. Τὸν ἐμπροσσοισμὸν τοῦ Μονέ, τοῦ Πισσάρου, τοῦ Σισλέ, ἀπὸ τοῦς ὁποίους ἦντιλεσε τὰ πρῶτα διδάγματα, κατόρθωσε νὰ ἐξελληνίσῃ εἰς τὰς ἀπόψεις τοῦ Πόρου, τῆς Αἰγίνης, τῆς Ἀτικῆς, τῆς Ἡπειροῦ. Ἀλλὰ τὸ τοπιεὶον τὸ συνεδύασε μετὰ τὴν σύνθεσιν. Καὶ κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον τῆς τέχνης του, ἔγινεν ὁπαδὸς τῆς σχολῆς τῶν «όραματιστῶν». Ὁ καλλίτερος τῶν ἐκτεθέντων πινάκων του εἶνε τὰ «Παλὰ γεφύρια» τῆς Μακεδονίας ἀποδίδων τὴν ἐντύπωσιν τῆς ἐγκαταλείψεως. Ἐπίσης καλλίστα ἔργα ἐκρίθησαν ἡ Δύσις εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, ἡ Παλαιὰ ἐκκλησία, ἡ Ἀθηναϊκὴ βραδυά. Ὁ κ. Οἰκονόμου ἐξέθεσε κατόπιν τὰ ἔργα του εἰς Λονδίνον.

— Τὸ Ἀρχηγεῖον τῆς Χωροφυλακῆς ἀποφασίσαν νὰ ἀνεγείρῃ μνημεῖον εἰς Θεσσαλονίκην, τῶν πεσόντων εἰς τὸ Μακεδονικὸν μέτωπον χωροφυλάκων προσέκαλεσε σχετικὸν διαγωνισμὸν. Δεκάς καλλιτεχνῶν μας ἔλαβε μέρος εἰς τὸν διαγωνισμὸν. Τὰ προπλάσματα ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον τῆς Χωροφυλακῆς, τὸ ὅποτον διώρισε κριτικὴν ἐπιτροπὴν τὸ τεχνικὸν τμήμα τοῦ Ὑπουργείου... τῆς Γεωργίας!

Καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἀπέρριψεν ὅλα τὰ προπλάσματα!..

— Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις εἰς τῶν ἀρχαιοτέρων γλυπτῶν ὁ Γεώργιος Παπαγιάννης, ἔχων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀναπαύσεως τὸ ἐργαστήριόν του. Εἶχε ἐργασθῆ πολὺν χρόνον, ἰδίᾳ ἀνδρῶν τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ μνημεῖα, ἐξέθετε δὲ εἰς καλαιοτέρως ἐκθέσεις.

— Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον ἐπιτρέπον μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ Καλλιτεχνικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης ἀγορὰν ζωγραφικῶν ἔργων τοῦ ἀειμνήστου Ν. Γύζη ἢ καὶ ἕνα ἑπιφανῶν καλλιτεχνῶν, χρηρηγουμένης πρὸς τοῦτο ἐφ' ἅπαξ πιστώσεως 150,000 δρ. Πολὺ γενναιόδωρον ἐφάνη τὸ Κράτος, καὶ ἀφελεῖς ὡς νομίζοντες ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ ἀγορασθοῦν καλὰ ἔργα τοῦ Γύζη καὶ ἕνα ἑπιφανῶν καλλιτεχνῶν, μετὰ 150,000 δρ. Ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ σκίτσων ἢ μικρῶν πινάκων.

— Ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Κανάρη ὅστις θὰ στηθῆ δι' ἐράνων τῶν Χίων εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος τῆς νήσου, ἀνετέθη εἰς τὸν γλύπτην κ. Μ. Τόμπρον ἀντὶ 125,000 δρ

— Τὸ Λιμενικὸν ταμεῖον Πατρῶν διέθεσε 20,000 διὰ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ.

— Ἐν Μυτιλήνῃ ἐγένετο ἔρανος, διὰ τὴν ἰδρύσιν Ἡρώου. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου, τοῦ ὁποίου ἡ δαπάνη προϋπολογίσθη εἰς 300,000 δρ. ἀνετέθη εἰς τὸν γλύπτην κ. Ζευγώλην. Θὰ ἔχη ὕψος 30 μέτρων, εἰς τὴν κορυφὴν δὲ θὰ στηθῆ τὸ ἀγαλμα τῆς Ἐλευθερίας ὕψους 6 1/2 μέτρων. Ἡ βάσις τοῦ ἔργου θὰ γείνη ἐπὶ σχεδίου τοῦ κ. Τσίλλε, ὡς βάθρον δὲ θὰ χρησιμεύσῃ ὁ μεμονωμένος καὶ κομψότατος Ἐνετικὸς

ἔτι θὰ συμβῆ, δικαιολογοῦν ὅτι γίνεται, ὅλα δὲ αὐτὰ μειώνουν τὸ ἐνδιαφέρον. Καλὸς τύπος ὁ τοῦ μεσίτου — σάτυρα τῶν σωματείων τῆς συνομοσπονδίας. Συνειργάσθησαν τρεῖς συγγραφεῖς, ἐνῶ θὰ ἤρκει εἰς καὶ μόνος.

πύργος, ὁ ὀρθούμενος κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος.

— Ἡ Ἐκθεσις τοῦ «Συνδέσμου τῶν Καλλιτεχνῶν» πιθανῶς θὰ γείνη τὸν Ὀκτώβριον. Ἡ διοργανωτικὴ ἐπιτροπὴ ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ. κ. Π. Λύτρα, Χρηστοφῆ, Βυζαντιοῦ, Ἀποστολίδου καὶ τῆς δεσπ. Στεφάνου, ἡ δὲ κριτικὴ ἐκ τῶν κ. κ. Ἰακωβίδου, Φωκά Γερασιώτη, τῶν γλυπτῶν Βούλγαρη καὶ Γεωργαντῆ καὶ τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Κιτσιῆ.

— Ὁ ἐκ Παρισίων ἀφιχθεὶς καὶ ἀπὸ ἐτῶν ἐκεῖ ἐγκατεστημένος διακεκριμένος γλύπτης κ. Κωνστ. Δημητριάδης, θὰ φιλοτεχνήσῃ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Καποδιστριαίου. Ὁ κ. Δημητριάδης ἀνάλαβε καὶ ἄλλη καλλιτεχνικὴν ἐργασίαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, θὰ ἐκτελέσῃ δὲ ἐπὶ μαρμαροῦ τὴν προτομὴν τοῦ κ. Βενιζέλου, ἣς τὸ πρόπλασμα εἰργάσθη ἐν Παρισίοις.

— Ἡ Ἐθνικὴ Πινακοθήκη ἠγόρασε δύο πίνακας τοῦ κ. Παρθένου. Τὴν «Πευκόφυτον πλαγιάν» ἣτις εἶχε ἐκτεθῆ εἰς τὸ Salon d' Automne τῶν Παρισίων καὶ τὸ σχέδιον τοῦ «Ἐπιταφίου θρήνου».

— Οἱ μαθηταὶ τῆς Καλλιτεχνικῆς σχολῆς τοῦ Πολυτεχνείου ὑπέβαλον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀναφορὰν ζητοῦντες τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς κ. Γ. Ἰακωβίδου ἐπὶ ἀνεπαρκείᾳ καὶ τῶν καθηγητῶν κ. κ. Μποκατσιάμπη, Μαθιοπούλου καὶ Καλοῦδη. Φαίνεται ὅτι θὰ διορισθῆ εἰς ὑποδιευθυντῆς, τῆς θέσεως ταύτης προσφερομένης εἰς τὸν γλύπτην κ. Κωνστ. Δημητριάδην.

— Δι' ἐράνων τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὀφλιτῶν τῆς Πρώτης Μεραρχίας θ' ἀνεγερθῆ μνημεῖον εἰς τοὺς ἐν Λαχανῶ πεσόντας ἀνδρας τῆς Μεραρχίας.

— Ὁ ἐφοπλιστῆς κ. Γερ. Βεργωτῆς δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὸν κ. Δήμαρχον Ἀθηναίων ἐδήλωσε ὅτι προσφέρει τὴν δαπάνην ὅπως ἀναπαρασταθῆ συμβολικῶς ἡ ἰδέα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὡς νικηφόρου καὶ ἐκπολιτιστικῆς δυνάμεως τῆς Ἀνατολῆς διὰ τεραστίου μαρμαρίνου ἀγάλματος ἀρηίου εὐζώνου, ὅστις ἐκπροσωπεῖ τὸ στρατιωτικὸν μεγαλεῖον τοῦ ἔθνους, στηθησομένον εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος ἐντὸς τοῦ κήτου τῶν Μουσῶν. Ὁ Δῆμος ἀτεδέχθη εὐχαρίστως τὴν δωρεάν, συνεστήθη δὲ ὑπὸ τοῦ δωρητοῦ διὰ τὴν ἀνεγερσιν ἐπιτροπὴ, ἐκ τῶν κ. κ. Πάτση, Δημάρχου, Παπαναστασίου ὑπουργοῦ, Δ. Λοβέρδου διευθυντοῦ τῆς Λαϊκῆς Τραπέζης, ὅστις καὶ θὰ ἐκπροσωπῆ τὴν γνώμην τοῦ δωρητοῦ. Λίαν προσεχῶς θὰ προκηρυχθῆ διαγωνισμὸς μετὰ τῶν Ἑλλήνων γλυπτῶν.

— Ἀπέθανεν ὁ γλύπτης Ἰωάννης Λαμπαδίτης, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγράφομεν ἐσχάτως ὅτι μετέφερε τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀναπαύσεως ἐργαστήριόν του εἰς κωφνεῖον.

— Γενομένου διαγωνισμοῦ διὰ τὸ ἀνεγερθόσομενον ἐν Τριπόλει ἀναμνηστικὸν μνημεῖον τῶν πεσόντων ἀνδρῶν τοῦ 11ου πεζικοῦ Συντάγματος, ἡ κριτικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ἰακωβίδου, τοῦ γλύπτου κ. Ν. Γεωργαντῆ καὶ τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Μάξη, ἐνέκρινε τὸ πρόπλασμα τὸ ὑποβλήθην ὑπὸ τῆς δεσπ. Ἀγγελικῆς Στεφάνου.

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

Πολὺ ἐνδιαφέρουσα ἡ συναυλία ἦν ἔδοσαν ὁ ἔδω

καταφυγών Ρώσος συνθέτης κ. Μ. Γιακόμπσον. Το πρόγραμμα άπρηγίετο από ιδιαιδίας του συνθέτου: τās όποιās έπαιξε με πολύ μπρίο. Αί συνθέσεις του, αίτινες τόν κατέστησαν δημοφιλή εις την πατρίδα του είνε λυρικά μελωδία και συνθέσεις διά πιάνο, έκτελούνται δέ συχνά από τόν Σαλιάτιν, τόν Κουονιόρ, τόν Σομπινώφ. Έχουν ιδιαιδία χαρακτηρισά και έμπνέονται από την σλαυικήν μελαγχολίαν. Ήρσεν ιδιαιτέρως ή Σονάτα του διά την ρυθμικήν ανάπτυξιν και τούς άρμονικούς συνδυασμούς. Ο ύψιφωνος κ. Μπρόμπροβιτς έτραγουδήςε romances του κ. Γιακόμπσον, τό παιξιμο δέ του κ. Φρήμαν τεχνικώτατον, διανγές, λεπτόν ένεθουσίασε τό άκροατήριον, ιδίως όταν έπαιξε την Έλληνικήν ραφωδίαν, την όποιαν ό κ. Γιακόμπσον έγραψε έμπνευσθείς από τό τραγούδι ενός Έλληνος στρατιώτου, όστις έψαλε τό γνωστόν άσμα της «Βλάχας». Καίτοι ξένος, κτώρθησεν ό συνθέτης νά διατηρήσθι τό τοπικόν χρώμα και νά τό ποικίλθι με ώραιάς παραλλαγάς.

— Είς τρεις συναυλίας ή Ρωσσίς καλλιτέχνης του άσματος κ. Έλένη Βοροντσόβα έτραγουδήςε Ρωσικά δημώδη τραγούδια και Τσιγγάνικα πλήρη χάριτος και περιπαθείας. Μία μουσική έντελώς διαφορητική, ιδίως ή Τσιγγάνικη, τραγούδια παιγνιώδη και έρωτοπαθή, ήρσεν πολύ. Τά έτραγουδήςε με έκφρασιν μεγάλην, τά ένεψύχωσε. Της συναυλίας μετέσχον ιδικοί μας και ξένοι καλλιτέχνη, έν οίς ό δξόφρονος κ. Κορότσκι ή χορεύτρια Βισιρσκάγια και οί κ. κ. Μυλωνάς και Κρωνάς.

— Πρίν άναχωρήσθι εις Βρυξέλλας ίνα μετάσθι του καλλιτεχνικού διαγωνισμού Prix de capacite, έδωσε συναυλίαν ό κ. Λυκούδης, ης μετέσχον ή κ. Βελουδίου, ό κ. Μητρόπουλος και τό Αθηναικό κουαρτέτο, τό όποιον εις τόν κ. Λυκούδην όφείλει την ύπαρξιν του.

— Κατά την τελευταίαν συναυλίαν του Ψδείου Αθηνών ένεφανίσθησαν οί άποφοιτώντες έξ αυτού. Μετέσχον όκτώ, έκ των όποιων τρεις διεκρίθησαν διά τό έξαιρετικόν τάλαντον. Ο κ. Ν. Σκαλιώτας, ό κ. Α. Σκόκος, ό κ. Α. Μυλωνάς.

Ο κ. Σκαλιώτας είνε ό πρώτος διπλωματούχος έκ των μαθητών του κ. Σούλτσε, άντάξιος του διδασκάλου του. Νεαρώτατος, έπαιξε με δεξιοτεχνίαν έκτακτον και αίσθημα ειλικρινές τό πρώτον μέρος του δυσκολωτάτου Κονσέρτου του Μπετόβεν. Έξετιμήθη πολύ ή ευχέρεια, ή άκρίβεια, ή μουσική του άντίληψις. Ο κ. Σκόκος έξετέλεσε με θερμότητα και χάριν τό Κονσέρτο διά πιάνο του Σαιν Σάνς, παρουσία του έπιφανούς συνθέτου, όστις έφάνη λίαν ευχαριστημένος έκ της έκτελέσεως, ήν διέκρινε μία ώριμότης τέχνης, μουσικότης, ρυθμός και touche λεπτόν.

Ο κ. Μυλωνάς έδειξε φωνήν τεύρου ισχυροτάτην και πλουσίαν εις έκφράσιν, ύστερεί όμως εις μουσικότητα. Μία τελειοποίησις εις Εύρώπην είνε άπαραίτητος.

Έκ των άλλων τελειοφοίτων ή κ. Μ. Τριανταφύλλου ένεφανίσθη έως τώρα πολλάκις και είνε γνωστή ή συμπαθητική φωνή της, ήτις όμως σσερετείται και έντάσεως και έκάσεως. Είτε έν τούτοις καθαρά και ισορροπημένη. Έτραγουδήςε τό βάλς Ντινόρας, τό όποιον ελχεν έξιδανικεύσθι με τούς άλησιμονήτους λαυγγισμούς της ή Ίντάλγο.

Έκ των άλλων τελειοφοίτων ή δ. Στερογιάνη έπαιξε έν κονσέρτο του Vieux-temps, άρκετά καλά ή δ. Πίστη τό α' μέρος του β'. Κονσέρτου του Σαρβέγκα με άκρίβειαν αλλά και κάποιαν σκληρότητα, ή δ. Παλαούνη έτραγουδήςε με άρετην έντασιν φωνής και μεγάλην ευχέρειαν την μεγάλην ά-

για από τόν Φράνσις του Βέρτερ. Έπίσης έτραγούδησεν ή δ. Ανδρεάδου.

Κατά την συναυλίαν έξετελέσθη υπό της όρχήστρας έν Ίντερμέντζο του κ. Βάρβογλη επί ελληνικού θέματος με πλουσίαν μελωδικότητα, άρμονικήν ανάπτυξιν και με άπλήν ένορχήστρωσιν, ύστεροσαν κάπως εις χρωματισμόν.

— Ο ύψιφωνος κ. Π. Έπιτροπάκης, ό καλλιτέρας μαθητής της κ. Φωκά, όστις έδωκε άρκετά δείγματα μιας φωνής αίσθηματικής, έδωκε συναυλίαν εις τό Έλλ. Ψδείον, ίνα ένισχυόμενος άπέλθι εις Ίταλίαν πρός εύρυτέρας σπουδάς. Είναι νεώτατος, έχει τάλαντον ήθοποιού και διά τό Έλλ. μελόδραμα θά είνε άτόκτεμα πολύτιμον. Κατά την συναυλίαν έτραγουδήςε πολύ συμπαθητικά, μετέσχε δέ και ή κ. Φωκά, με την όποιαν έτραγουδήςε δύο ντουέττα, από την «Μανόν» και από τόν «Μεριστόφελε».

— Η τελευταία συναυλία του Έλλ. Ψδείου άφιερώθη έξ ολοκλήρου εις την έπίδειξιν των τελειοφοίτων. Έλαβεν μέρος ή δ. Τσιλιμίγχα ήτις έπαιξε Λίστ και ή δ. Καστριώτου της όποιās τό τεχνικόν παιξιμον εις τό Κονσέρτο του Σιοϊρμάν έξετιμήθη εύμενέστατα. Απήγγειλαν ό δ. Διατσέντης τόν Προφητικόν του κ. Παλαμά και ή κ. Σασιόγλου μετά πολλής έπιτυχίας την προσειχην της Μαργαρίτας του Φάουστ. Η δ. Πρωτοπατά, ή γνωστή μαθήτρια της δ. Γωάννου έπαιξεν εις την άρταν με πολλήν έκφρασιν, και αί δ. Κυριαζή και Κιντοπούλου έτραγουδήςαν, καθώς και ό κ. Ξηρέλλης. Οί κ. κ. Κρητικός και Φραγκόπουλος διηύθυναν την όρχήστραν.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Έν τῷ «Παρνασσῷ» άνεγνώσθη υπό του κ. Γ. Πώπ εισηγητού ή κρίσις της έξ αυτού και των κ. κ. Αρσίση και Άλ. Φιλαδέλφειον ποιητικόν άγώνα του 1919. Ύπεβλήθησαν 16 ποιητικά συλλογία, άς και λεπτομερώς άνέλυσεν ό εισηγητής, ούτινος ή όμιλία ήτο ευχάριστος μη έχοισι τίποτε τό κοινόν πρός τās παλαιάς ύπερσοβαράς έκθέσεις των φιλολόγων κοιτών Έβραβεύθησαν διά 1000 δρ. ή συλλογή «Τό Άνοιχτό παράθυρο» του κ. Στεφάνου Δάφνη (Θ. Ζωϊτοπούλου) συντάκτου των «Αθηνών», διά 500 δρ.τά «Τραγούδια της πατρίδος» του κ. Ν. Καρυωτάκη δικηγόρου, και διά 500 έπίσης δρ. τά «Ολυμπιακά» του άρχαιολόγου κ. Ν. Κυριαζίση. Έτηνέθησαν αί «Αρμονία» του κ. Η Βουτιερίδου. Τό «Άνοιχτό παράθυρο» έκρίθη ως έν μέγα παράθυρον άνοιχτόν εις την Ζωήν και την Φύσιν, και ότι ό ποιητής γνωρίζει νά φιλοσοφή και ν' άποδίδη τά έσωτερικά συναισθήματα εις σίχους άρτίους και τελείας μορφής και νά προκαλή βαθείαν συγκίνησιν, έχων άμα ίδιαν άτομικότητα. Άνεγνωσεν έκ της συλλογής ποιήματα έν οίς τό Κόκκινο στοιχείο, την Μπαλλάντα των Βατραχών, τās Ώρας.

Τόν ποιητήν των Τραγουδιών της πατρίδος μου έκρινεν ως ελληνικώτατον, νοσταλγόν ξενιτευμένον, θιασώτην των Έλλ. παραδόσεων. Τά «Ολυμπιακά» άτινα άφιερώνονται έξ ολοκλήρου εις τόν άρχαιον κόσμον όστις άπεκαλύφθη έν Όλυμπία, έν στεροούνται ποιητικής πνοής, αλλά έκκριθησαν ως κουραστικά ένεκα της μονοτονίας του δικατεντασυλλάβου. Αί «Αρμονία» άποτελούν έμμετρον έπισκόπησιν της άνθρωπίνης ζωής από του λίκνου μέχρι του φερέτρου. Η στιχουργία άψογος, αλλά λείπει ή έξαρσις, ή ποιητική διάθεσις.

— Διωρίσθη τακτικός καθηγητής της Λατινικής Φιλολογίας έν τῷ Έθνικῷ Πανεπιστημίῳ ό κ. Έρρίκος Σκάσσης διά ψήφων 7 κατά μιας.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Πολύτιμον συμβολήν εις την μελέτην περι της Νεοελληνικής μουσικής άποτελεί ό έκδοθείς Α'. τόμος της Ιστορίας αυτής υπό του ειδικώς από έτών άσχοληθέντος κ. Θεοδ. Συναδινού, όστις έκθέτει μετά πολλής άκρίβειας την έπιτελεσθείσαν έν Έλλάδι μουσικήν πρόδον. Δαιρεί την Ιστορίαν αυτής εις τρεις περιόδους, από της άπελευθερώσεως μέχρι του 1871 ότε ιδρύθη τό Ψδείον, την δευτέραν μέχρι του 1891 ότε άνεδιοργανώθη τούτο και την τρίτην μέχρι σήμερα, ήτις είνε και ή σημαντικώτερα.

Ο κ. Συναδινός άφηγγείται με πολλάς λεπτομερείας πάν ό,τι άφορή την μουσικήν κίνησιν, συλλέξας μετ' έπιμελείας πλειστάς πληροφορίας άνεκότους κατά τό πλείστον και παραθέτων ιδίας κρίσεις.

«Η παγκόσμιος λογοτεχνία». Έγχειρίδιον υπό του Άκαδημαϊκού Φαγκέ γραμματολογίας συντομώτατον περιλαμβάνον την ιστορικήν εξέλιξιν των λογοτεχνιών. Λιασκική Α. Καμπάνη. Έκδοσις βιβλιοπωλείου Γ. Βασιλείου.

Η έκδοτική εταιρεία «Φιλολογική Κυρήλη» επανέλαβε τās έκδόσεις της. Έξέδωκε εις άυτοτελή τομεία τόν «Νταντάν» διήγημα του Ζολά και τά «Θαλασσινά του κ. Σάμπρ» του ίδιου συγγραφέως, την «Τρομεράν έκδίκησιν» του Ρώσσου Γκόγκολ παραστατικώτατον διήγημα πλήρες άληθείας, την «Μάρσκαν» του Schubin από τά νεώτερα έργα της Ρωσικής φιλολογίας, τραγικής πλοκής μητρότητος και έρωτος, και τό «Άσπρο παγώνι» μυθιστόρημα του Άκαδημαϊκού Έρρίκου Μπορντώ, τόν όποιον άναγινώσεται με ζώηρον ενδιαφέρον.

Τό περιοδικόν «Λύρα» έξέδωσεν εις πολυτελές τεύχος μετάφρασιν της περι του Σαιν—Σάνς μελέτης του Romain Rolland, μετά της εικόνας του μεγάλου μουσουργού.

Ειρήνης Δεντρινού «Ο Σωλομός στην εποχήν του, διάλεξις γενομένη εις τόν Λιδασκαλικόν σύλλογον Κερκύρας.

Α. Μαρσέλλου Συνεργασία σπιτιού και σχολείου, διάλεξις γενομένη έν Αλεξανδρείη διά τόν Έκπαιδευτικόν όμιλον Αιγύπτου.

Αύρας Θεοδοροπούλου. Τό Διεθνές Γυναικείον Συνέδριον της Γενεύης, διάλεξις γενομένη έν τῇ αίθούσῃ της Αρχαιολογικής Έταιρείας Αθηνών. Έντυπώσεις έν είδει λογοδοσίας περι του Συνεδρίου εις ό άντιπροσωπεύθησαν 36 Κράτη και ή Έλλάς διά του «Συνδέσμου των Έλληνίδων υπέρ των δικαιωμάτων της Γυναικός».

Άλογος πανηγυρικός εις την προέλασιν του Έλλ. στρατού, έκφωνηθείς έν τῷ «Παρνασσῷ» υπό του κ. Σ. Μενάρδου. Είς τόν ένθουσιώδη λόγον του άπεικόνισε δι' Ιστορικής αναδρομής την Έλληνικότητα των προσαρτωμένων χωρών και έξήρε την ζοτικότητα της Έλλην. φυλής. Έν τελει παρατίθεται τό υπό του κ. Ι. Πολέμη άπαγγελθέν κατόπιν ποίημα «Τρεις γενεές», εις τό όποιον όμιλούν αί γενεαί των πάππων, των πατέρων και των εγγόνων.

Πλάτωνος Ροδοκανάκη «Η Βασίλισσα και αί Βυζαντινά άρχόντισαι». Έκδοσις Μ. Ζηγάκη. Έν-

διαφέρουσι περιγραφή της Β. αώλης και των άριστοκρατιδων γυναικων κατά τούς Βυζαντινούς χρόνους, των αυτοκρατορικων συνοικεισιν, της κοινωνικης θεσεως της γυναικος κλπ. Της εκδοσεως επεμεληθη η Έταιρεία των Βυζαντινων σπουδων, ητις και αλλα ανεκδοτα ιστορικα εργα του αειμνηστου Ροδοκανακη απεφοτισε να αγαγη εις φως και Γαλλιστι να εκδοση το εκδοθεν ηδη, μετ' εγχρωμων εικονων.

Ν. Λούβαρι Υπόμνημα εις την προς Κολοσσαεις επιστολήν. Ερμηνευτική μελέτη του διακεκριμένου Διευθυντου του εν Θεσσαλονικη Λιδασκαλειου, διαφωτιστικη του κειμενου της επιστολης, πορισμα υξειας κριτικης ερευνης.

Ο «Σύλλογος προς Λιάδοσιν Ψφελίμων βιβλίων» καταρτίσας ειδικήν επιτροπειαν υπό την προεδρειαν του κ. Γ. Κατζηράκι ανέθηκε εις ιστοριογράφους την συγγραφην βιβλίων αναφερομένων εις την μελέτην και ερευναν των Έλληνικων χωρων, ιδία των ηδη απελευθερωμένων. Έξεδόθησαν μέχρι τούδε εκτός της Θράκης του κ. Ψάλλη, περι ης εγραψαμεν, τά εξης βιβλία: Η Έλληνικότης των νομων Προούσης και Σμύρνης υπό του κ. Π. Κοιτογιάννη, γυμνασιάρχου. «Ο υπόδουλος Έλληνισμός της Δοιατικης Ελλάδος» έθνικώς και γλωσσικώς εξεταζόμενος υπό Α. Παπαδοπούλου. «Η Δυτική Θράκη και οί Βούλγαροι» υπό Σ. Κυριακίδου. «Ο Έλληνισμός της Μικρας Ασίας, κατά τόν Μεσαίωνα υπό Κ. Αμιάντου. Έγγραφα και σημειώσεις περι των Βουλγαρικων ενεργειων προς εξόντωσιν του Έλληνισμού της Ανατ. Ρωμυλίας, υπό του Έπισκόπου Ειρηνοπούλεως κ. Φωτίου. Η Βόρειος Ηπειρος, υπό Α. Εύαγγελίδου Έφόρου των αρχαιοτήτων. Πάντα τά άνωτέρω βιβλία είνε πολύ ενδιαφέροντα από έθνικης άπόψεως, μετά πολλής εύσυνειδησίας συνταχθέντα.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

«Παιδολογία» Μηνιαίον περιοδικόν άσχολούμενον εις την μελέτην της βιολογίας και της έγκυκλοπαιδείας του παιδιου. Διευθυντής Κ. Χαριτάκης. Είνε ευχάριστον ότι ηρχισε και παρ' ήμιν παιδολογική κίνησις, ήτις μεγάλως έχει αναπτυχθή εις αλλα Κράτη, άφορῶσα την επιστημονικήν ερευναν ως προς τό παιδιον έν γενει και την ανάπτυξιν του. Ιατροί, διδάσκαλοι, και γονεϊς πρέπει να υποβοηθηθοῦν εις τό εργον, του όποιου δδηγός και σύμβουλος εσται ή «Παιδολογία».

«Γρηγόριοςδ Παλομάς» δεκαπενθήμερον εκκλησιαστικόν περιοδικόν, εκδιδόμενον έν Θεσσαλονικη έπιμελεία του σεβ. Μητροπολίτου κ. Γενναδίου. Είς τά τελευταία τεύχη δημοσιεύθησαν ενδιαφέρουσαι μελέται, έν αίς του κ. Λούβαρι περι Γρηγορίου Παπαδοπούλου, του κ. Ν. Λιβαδά περι του συμπλέγματος του Λαοζόοντος, του κ. Μπαλάου περι Μακράκη.

Επανέλαβε την έκδοσιν της υπό την διεύθυνσιν του κ. Σουλιώτη Νικολαΐδου ή από του Ιουνίου 1917 διακοπεΐσα εβδομαδιαία «Πολιτική Έπιθεώρησις». Περιέχει πλήρη έπισκόπησιν των πολιτικων και κοινωνικων γεγονότων έν Έλλάδι και έν Ανατολή, ως και μελέτας ιστορικας και έθνογραφικας.

Δελτίον του Λυκειου των Έλληνιδων. Περιλαμβάνει την δρῶσιν του Λυκειου, τās φεμινιστικās διαλέξεις, τās εργασίας των γυναικειων σωματειων της Έλλάδος κλπ.

«Μοδσα». Έξεδόθη έν Αθήναις νέον μηνιαίον

περιοδικόν υπό ὄμιλον νέων ὄν προΐσταται ὁ κ. Μ. Παΐκος. Περιέχει καθαρῶς λογοτεχνικὴν ὕλην, ἀξίαν λόγου.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἰδρυθεῖσα τῷ 1841

Μετοχικὸν κεφάλαιον δρ. 20.000.000
Ἀποθεματικὸν 13.000.000

Ἐκδοσις τραπεζικῶν γραμματίων.—Προεξοφλήσεις.— Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρηματογράφων καὶ ἐμπορευμάτων.— Δάνεια ἐνυπόθηκα.— Δάνεια πρὸς νομικὰ πρόσωπα καὶ γεωργούς.— Ἀγορὰ καὶ πώλησις συναλλάγματος. Πιστωτικαὶ ἐπιστολαί.— Καταθέσεις ἐν ὄφει καὶ εἰς ἀνοικτὸν λῆσμον.— Καταθέσεις ἔντοκοι. Ταμιευτήριον.— Ταμεῖον τίτλων πρὸς φύλαξιν.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Διακηρύττει ὅτι

ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν τὴν 15ην Ἰουνίου ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11 1)2 π. μ. ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ καὶ ἐνώπιον τῆς δημαρχικῆς ἐπιτροπῆς ἢ ἐκτέλεσις τῶν ἐξωραϊστικῶν ἔργων τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἐν Κηφισοῦ. Τὸ ἔργον προϋπελογίσθη εἰς δραχ. 75,564. Ἐγγύησις δρ. 3,750.

Ὁ Δήμαρχος
ΣΠ. ΠΑΤΣΗΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν των κ. κ. συνδρομηταὶ ὅπως ἀποστείλωσιν αὐτήν, ἅμα τῇ λήψει τοῦ παρόντος τεύχους ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Διεύθυνσιν, καθότι θὰ διακοπῇ ἡ ἀποστολὴ εἰς πάντα καθυστεροῦντα.

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΔΡΑ : ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ : ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ἡ ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΔΡΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟ ΠΟΛΛΩΝ ΑΛΛΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΩΝ

Κεφάλαιον Μετοχικὸν Δρ. 6.000.000
Καταθεθλημένον » 1.500.000
Ἀποθεματικὸν » 1.820.000

ΕΡΓΑΣΙΑΙ :

- Ἡ Λαϊκὴ Τράπεζα πωλεῖ συναλλάγματα ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἀγοράζει ἐπιταγὰς (chèques) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.
- Εἰσπράττει γραμμάτια τρίτων καὶ τοκομερίδια.
- Πωλεῖ καὶ ἀγοράζει παντὸς εἶδους χρεώγραφα καὶ λαχειοφόρους ὁμολογίας.
- Χορηγεῖ δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ κοσμημάτων.
- Δέχεται καταθέσεις εἰς πρώτην ζήτησιν, ἐπὶ προθεσμία καὶ καταθέσεις ταμιευτηρίου.
- Ἐν γένει δ' ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν, τραπεζικῆς ἐργασίας.

Γενικὸς Διευθυντὴς : Δ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ